

REVISTA PRESEI

BULETIN SĂPTĂMÂNAL AL DIRECȚIUNII PRESEI ȘI INFORMAȚIILOR
DIN MINISTERUL AFACERILOR STRĂINE

Nr. 20.

Joi, 28 Mai 1936

S U M A R :

I. PRESA STRĂINĂ DESPRE ROMÂNIA

	Pag.		Pag.
a) DINASTIA :		c) POLITICA INTERNĂ :	
Presa engleză	410	Presa austriacă	411
„ franceză	410	d) ECONOMIE ȘI FINANȚE :	
„ polonă	410	Presa engleză	411
„ belgiană	410	„ maghiară	412
b) ÎNTREVEDERILE D-LUI MINISTRU TITULESCU LA PARIS		e) CULTURĂ ȘI ARTĂ :	
Presa franceză	410	Presa franceză	412
„ engleză	411	„ polonă	412
„ cehoslovacă	411	„ cehoslovacă	412
„ sovietică	411	f) DIVERSE :	
„ bulgară	411	Presa cehoslovacă	412

II. MICA ÎNȚELEGERE ȘI ÎNȚELEGEREA BALCANICĂ

	Pag.
Presa franceză	413
„ iugoslavă	413
„ polonă	414

III. CHESTIUNEA ABISINIEI ȘI SANȚIUNILE

Presa italiană	414
„ franceză	415
„ engleză	417
„ germană	418
„ polonă	420

IV. DUPĂ DENUNȚAREA TRATATULUI DELA LOCARNO

Presa engleză	421
„ franceză	421

V. EVENIMENTELE POLITICE DIN AUSTRIA

Presa franceză	421
„ germană	422
„ engleză	422
„ sovietică	423
„ polonă	423
„ iugoslavă	423
„ belgiană	424
„ cehoslovacă	424
„ maghiară	424
„ bulgară	424

VI. SITUAȚIA POLITICĂ DIN FRANȚA

	Pag.
Presa franceză	425
„ germană	425
„ iugoslavă	426
„ polonă	427

VII. NOUL GUVERN POLON

Presa germană	427
„ cehoslovacă	427
„ sovietică	427
„ elvețiană	428

VIII. ALEGERILE DIN BELGIA

Presa belgiană	428
„ franceză	428
„ germană	429

IX. PROBLEME EUROPENE

Politica externă a Poloniei	429
Situația internă și externă a Cehoslovaciei	429
Atmosfera politică din basinul dunărean	430

X. CHESTIUNI MONDIALE

Politica externă a Marelui Britanii	431
Situația din Extremul Orient	431
Negocierile navale anglo-sovietice	432
Înarmările nav. ale Marelui Britanii și ale Statelor-Unite	432
Producția mondială a cerealelor	432
Datoriile de război	432

PRESA STRĂINĂ DESPRE ROMÂNIA

DINASTIA

Presa engleză.

DAILY HERALD din 25 Mai se referă la vizita pe care Prințul Regent Paul al Iugoslaviei o va face odată cu d. Beneș la București.

Ziarul atribue o mare importanță acestei vizite care, în afară de un omagiu adus Suveranului României, va sluji la definirea atitudinii Micii Înțelegeri față de actuala criză europeană.

Presa franceză.

Revista LE MIROIR DU MONDE publică, sub titlul „Educația unui Prinț“, un lung articol al d-nei Luc Valti, subliniind însușirile alese ale Mareșalului Voievod Mihai al României, și progresele realizate de Alteța Sa Regală din întregul punct de vedere al studiilor proprii zise al pregătirii militare și al sportului.

Presa polonă.

Ziarul A. B. C. din 23 Mai, publică astăzi, sub titlul „Sărbătoarea dinastiei românești“, un articol în care, cu prilejul Lunii Bucureștilor, face un amplu istoric al dinastiei românești.

Ziarul relevă marile rol jucat de Regii Carol I, Ferdinand și Carol II în viața națională a României.

Presa belgiană.

Presa belgiană reproduce fotografia în care M. S. Regele României Carol II asistă la munca agricolă, pe care Măria Sa Marele Voievod de Alba-Iulia Mihai, a săvârșit-o la ferma regală dela Băncușă, unde prinde de coarne plugul.

INTREVEDERILE

D-LEI MINISTRU TITULESCU LA PARIS

Presa franceză.

LE MATIN, LE QUOTIDIEN, LE PETIT PARISIEN, LE PETIT JOURNAL din 23 Mai anunță întrevederile pe care d. Titulescu le-a avut la Paris cu d-nii Leon Blum și Paul Boncour.

LE PETIT PARISIEN adaugă: „Aceste conversațiuni s-au referit în parte la aceleași subiecte, Sovietele și România având față de problemele diplomatice actuale poziții aproape identice.

„D. Paul Boncour a făcut cu d. Titulescu și d. Hirschfeld, însărcinat de afaceri al Rusiei la Paris, un vast tur de orizont, examinând situația așa precum se prezintă în Europa în ajunul viitoarei întruniri a consiliului Societății Națiunilor.

„Această operă de explorare era indispensabilă, căci e nevoie ca Franța, ea și celelalte State europene, să știe în ce fel vor putea aproba problemele sancțiunilor și problema rhenană“.

In numărul din 23 Mai, LE JOURNAL, sub semnătura d-lui Saint Brice, scrie:

„Pentru a restabili legătura dintre colaborările din trecut și cele din viitor, d. Titulescu, mai înainte de a asista la întâlnirea de o importanță capitală a șefilor de State ale Micii Înțelegeri, a ținut să treacă prin culisele în care se activează pregătirea politicii franceze de mâine. Operațiune cu atât mai simplă, cu cât ea se bazează pe legătura personală, încheiată într'un trecut îndepărtat, operațiune cu atât mai naturală, cu cât

alianța franco-română, Mica Înțelegere și Înțelegerea Balcanică au privilegiul de a fi scutite complet de neînțelegerile din politica internă, operațiune îndeosebi de importantă din două motive: în prim rând, pentru că, potrivit părerilor tuturor, o revizuire a organismului internațional se impune și apoi pentru că ea nu se poate face în mod eficient, decât dacă se inspiră din exemplul dat de Mica Înțelegere și Înțelegerea Balcanică, organizând grupuri limitate de puteri hotărâte să garanteze securitatea pe puncte definite. Aceasta este partea practică a planului prezentat de Franța la Geneva.

„Cine ar putea mai bine oare să-l susțină, decât omul de Stat care a contribuit mai mult decât oricare altul ca să facă să intre realismul vechilor combinațiuni defensive în cadrul ideologiei geneveze?

„Operațiunea a trecut neobservată în momentul creierii Micii Înțelegeri, născută imediat după război, și care a luat de îndată înfățișarea unei coalițiuni contra revizionismului. Incercarea, însă, cu adevărat interesantă a fost aceea a Pactului Balcanic. Ea avut loc, în adevăr, în momentul în care sistemul locarnian dăduse naștere marelui iluzion că s'ar putea împiedeca revizuirile prin apropierea mulțumirilor de nemulțumiri. Nu mult a trebuit ca acest exemplu să fie urmat în Balcani.

„Dacă aceasta a fost exact, dacă apărătorii ordinii stabilite au dovedit celor care voiau să o modifice, că nu înțeleg să se lase manevrați de ei, meritul revine în mod cu totul deosebit, d-lui Titulescu, care a învins ezitățile și rezistențele partenerilor săi.

„Acum trebuie prevăzută o nouă etapă și aceasta constă în a dovedi interes pe care-l prezintă vizita d-lui Titulescu. Este vorba de organizarea unor noi grupuri care să pună capăt unor eventuale întoarceri ofensive. Acum ori niciodată este cazul să medităm asupra desiluziilor precedente. De ce organizarea securității în Europa Centrală și basinul dunărean a fost întârziată atât, dacă nu pentru altceva, decât pentru că s'a isbit de lipsa de încredere între Italia și Mica Înțelegere? Iată obstacolul ce trebuie înlăturat și aceasta nu se poate face decât prin explicațiuni absolute sincere și nete din partea tuturor interesaiților. Nu este operațiune care să reclame mai completă mutualitate, sau mai bine zis reciprocitate, decât restabilirea încrederii“.

L'INTRANSIGEANT, din 24 Mai, sub semnătura d-lui Touvenin, scrie:

„Nu ne lipsese motive de neliniște și cu atât mai mult nu trebuie să ne creem altele imaginare. Realitatea ajunge. Or, în ultimul timp, au circulat știri ciudate în Europa și ar fi poate interesant să se descopere oficina unde ele sunt fabricate, pentru motive care se ghicesc. Aceste știri false sunt destinate să agraveze o situațiune destul de îngrijorătoare prin ea însăși.

„S'a pretins, între altele, că în fața rupturii frontului dela Stresa, a ezitărilor Angliei, a dispozițiunilor imperialiste ale Italiei, a greutăților întâmpinate de Societatea Națiunilor, Mica Înțelegere se află amenințată în unitatea sa și că în tot cazul vom asista la o schimbare de orientare a acestei formațiuni. Faptele, însă, țin să dea acestor ciudate profeții cea mai strălucită desmintire. Mica Înțelegere rămâne mai unită decât oricând și este gata, alături de Franța, aliata sa naturală, să examineze toate soluțiunile capabile să îndrepte grelele amenințări care apăsă asupra viitorului nostru, prin ceea ce d. Titulescu, în trecerea sa prin Paris, a putut să exprime, cu autoritatea sa, cu experiența sa personală, șefului diplomației franceze, șefului guvernului de mâine,

„In momentul în care este vorba de reforma Societății Națiunilor, când se pune din nou chestiunea unui păct destinat să provoace un nou echilibru de forțe în Mediterana, când relațiunile dintre Mica Înțelegere — sprijinită pe Înțelegerea Balcanică — și Italia, devin de un interes primordial, când statutul austriac poate fi repus în cauză, când trupele germane sunt pe Rhin, este esențial ca d. Titulescu, care ar trebui să vorbească nu numai în numele țării sale, ci și în acela al unei comunități care grupează circa 70 de milioane de locuitori, să poată confrunta tezele sale cu acelea ale noastre.

„Se încearcă a ne izola. Noi, însă, nu suntem de loc. Pentru a se disocia Mica Înțelegere se caută în realitate să se lovească în Franța. Dar această periculoasă amenințare s'a îndreptat în contra celor care au încercat-o, deoarece a avut ca rezultat, în orbita Franței, o întărire a coeziunii Micii Înțelegeri și Înțelegerii Balcanice, deci o reîntărire a cauzei ordinii și echilibrului. Sub acest aspect trebuie să se aprecieze importanța vizitei amicale ce ne-a făcut-o d. Titulescu, pe care îl găsim totdeauna, în momentele grele, în serviciul păcii“.

Presa engleză.

MANCHESTER GUARDIAN din 23 Mai după ce arată importanța convorbirii pe care d. Titulescu a avut-o cu d. Blum, scrie: Ministrul de afaceri străine al României este pe deplin mulțumit de faptul că viitorul președinte al consiliului de miniștri din Franța, va spori eforturile pentru organizarea securității în Europa. Solidaritatea deplină a Statelor Micii Înțelegeri apare tot mai evidentă, în urma expunerii făcută cu autoritate și prestigiu de d. Titulescu“.

DAILY TELEGRAPH, cu aceeași dată, semnaleză importanța întrevederilor d-lui Titulescu cu d. Blum și Paul Boncour, și afirmă că s'ar fi realizat un acord desăvârșit asupra următoarelor puncte:

a) Ca deciziunile privitoare la regularizarea situației italo-abisiniene și cele privitoare la remilitarizarea zonei renane, să nu fie amânate decât cel mult până la convocarea sesiunii consiliului Ligii dela 16 Iunie;

b) Ca marile puteri și în special noul guvern francez și guvernul actual britanic să-și definească în mod clar atitudinile lor respective înainte de convocarea sesiunii din Iunie. Lipsa unei astfel de definiții din partea Mării Britanii, a fost considerată atât de d. Titulescu cât și de d. Boncour ca fiind de natură să complice situația;

c) Că reforma Ligii Națiunilor este de necesitate urgentă, dar numai în sensul sporirii autorității și puterilor pactului.

„Franța și Mica Înțelegere — scrie ziarul — se vor opune din răspunderi la toate măsurile care ar putea slăbi autoritatea Ligii“.

Presa cehoslovacă.

NARODNI LISTY, Praga din 24 Mai, publică o corespondență din Paris în care se ocupă de întrevederile d-lui ministru Titulescu cu d. Leon Blum și d. Paul Boncour.

„Cu d. Boncour, scrie ziarul, a conferit d. Titulescu despre o reformă a Societății Națiunilor, ce ar trebui să prezinte o garanție pentru securitatea Statelor pacifiste bazată pe un ajutor automat.

„D. Titulescu a declarat că Mica Înțelegere nu va putea admite ca reforma acestui Pact să nu fie seamă de tratatele de pace existente, pentrucă altfel s'ar fortifica speranțele Statelor revizioniste.

„In ce privește chestiunea sancțiunilor, d. Titulescu a subliniat necesitatea grabnicei lor rezolvări pentru a se putea normaliza astfel situația economică a Europei.

„Cu Leon Blum, d. Titulescu, a discutat posibilitatea

lichidării conflictului abisinian. D. Titulescu, conchide corespondentul parizian al ziarului, a rămas foarte mulțumit de rezultatul acestor convorbiri“.

Presa sovietică.

După ce reproduce corespondența apărută în ziarul englez DAILY TELEGRAPH, asupra întrevederilor d-lui ministru, N. Titulescu la Paris, PRAVDA din 24 Mai, adaugă următoarea știre dela corespondentul său din Paris:

„Afară de convorbirile avute cu Leon Blum și Paul Boncour, Titulescu s'a întâlnit în cursul zilei de ieri cu premierul francez Sarraut, apoi cu Mendel, Laval și cu Purice, ministrul Iugoslaviei la Paris.

„Prezenței lui Titulescu la Paris și întrevederilor pe care le-a avut li se dă aici o importantă semnificație“.

IZVESTIA din 23 Mai publică dela corespondentul său din Paris:

„Convorbirile pe care le-a avut azi d. Leon Blum, au fost cu privire la politica externă. Blum a primit pe fostul ministru Bosel, precum și pe ministrul de externe român, Titulescu, sosit la Paris. Acesta din urmă, după convorbirea cu Blum, a făcut următoarea declarație presei:

„Cunosc pe d. Blum de mult. Am fost fericit de a-l revedea. Am discutat cu dânsul toate chestiunile internaționale la ordinea zilei, rămânând satisfăcut de discuțiunile avute“.

„După întrevederea cu d. Leon Blum, Titulescu a vizitat pe Paul Boncour“.

Presa bulgară.

Ziarul UTRO din Sofia cu data de 23 Mai publică o corespondență din Paris, în care se ocupă de întrevederile dintre d. Titulescu și d. Blum și Paul Boncour, care înlocuște pe d. Plandin.

„După această întrevedere, scrie ziarul, d. Titulescu a declarat că este foarte mulțumit de rezultatul convorbirilor sale. In sferile politice se crede, adaugă ziarul, că scopul acestor întrevederi a fost examinarea tuturor problemelor internaționale de actualitate, între care, după informațiile agenției „Radio“, și rezolvarea problemelor abisiniene și rhenane, precum și reorganizarea păcii europene“.

POLITICA INTERNĂ

Presa austriacă.

In numărul din 22 Mai, NEUE FREIE PRESSE publică o corespondență din Cernăuți, semnată de avocatul Siegmund Last, în care se ocupă de modificarea codului penal în România Mare. Autorul consideră această unificare ca o faptă importantă în domeniul consolidării Statului.

ECONOMIE ȘI FINANȚE

Presa engleză.

MANCHESTER GUARDIAN din 19 Mai publică un articol intitulat „Germania și Balcanii“, în care expune metodele de penetrație economică întrebuințate de Germania în Balcani și consecințele politice care decurg din aceasta. Despre România scrie:

„Marile resurse petrolifere și minerale ale României, i-au dat putință acesteia să trateze pe picior de egalitate cu Germania. Cu toate acestea politica germană a repurtat un succes tangibil. Cumpărările de petrol germane au sporit dela 260 mii de tone în 1934 la 670 mii de tone în 1935. Ca cel mai mare cumpărător de petrol românesc, Reichul a putut forța România să cumpere cantități tot mai mari de manufactură germană.

„Ca și în celelalte țări balcanice, Germania și-a întrebunțat marile ei datorii comerciale pentru a finanța producerea materiilor brute de care avea mai multă nevoie. În felul acesta Germania a dovedit un interes în minele de cupru și boxită din Transilvania și acum încearcă să se introducă în industria petroliferă română.

„S'ar putea ea situația României să se schimbe în caz când Franța se va ține de promisiunea dată d-lui Titulescu la Paris de a cumpăra 750 mii de tone de petrol românesc timp de 12 ani. Au avut loc de asemenea negocieri pentru a plasa comenzi mari de armament românesc în Franța. Dificultatea este însă că Franța, ea și Marea Britanie, au nenorocirea de a fi mari creditori ai României, pe câtă vreme Germania fiind un debitor puternic, poate da tonul“.

Presă maghiară.

PESTER LLOYD, *cu data de 23 Mai, ocupându-se de viitoarea recoltă de grâu din România, scrie într'o corespondență din București:*

„Lipsa de îngrijire rațională a pământului, provoacă epuizarea sa. Micii proprietari n'au nici cunoștințele necesare, nici mijloacele pentru o îngrijire sistematică. După ultimele date statistice, numărul vitelor este în regres. Întrebuințarea de îngrășământ artificial este necunoscută.

„Perspectivele rezultatului final ale actualei recolte, precum și ale viitoarelor recolte nu sunt deci prea favorabile. Pe piața mondială România va putea trece tot mai puțin ca țară exportatoare de grâu“.

CULTURĂ ȘI ARTĂ

Presă franceză.

LE TEMPS *din 26 Mai anunță:*

„Sub președinția de onoare a d-lui Grigore Filipescu, senator, s'a înființat la București o asociație de studii internaționale care a luat numele de „Louis Barthou“. Această asociație va organiza conferințe concernând raporturile franco-române și întărirea păcii prin respectul tratatelor. Noua grupare de studii își propune de a pune frână acțiunii agenților hitleriste care operă în rândurile tineretului, de a explica și de a răspândi ideile politicii externe a d-lui Nicolae Titulescu“.

În cele trei numere din urmă, revista L'EUROPÉEN, care apare la Paris, publică trei articole ilustrate despre „Monumentele istorice din România“, „Vechile icoane românești“ și despre „Pictura românească“, articole semnate de d. Alexandru Busuioceanu.

Presă polonă.

Ziarele polone continuă să publice dări de seamă foarte elogioase despre concertul corului Carmen.

În WIECZOR WARSZAWSKI, cunoscutul critic muzical Brzezinski scrie: „Sub conducerea profesorului Chirescu, corul Carmen a cântat cu o măiestrie neîntrecută arii populare foarte originale prin melodia și tonalitatea lor“.

Criticul Carol Strominger subliniază în GAZETA POLSKA, că succesul corului „a fost neobișnuit. Corul Carmen a cântat cu o frăgezime euceritoare cântecelor religioase și populare“.

Ziarul CZAS publică o a doua recenzie, arătând rolul jucat de societatea corală Carmen în viața muzicală a României și aducând neprecupețite elogii profesorului Chirescu și corului.

Presă cehoslovacă.

Ziarul ELAN din Praga publică un articol despre B. P. Hașdeu, „Slavonofilul român“, cu ocazia comemorării marelui scriitor, filosof și istoric român.

Ziarul redă o scurtă biografie a lui Hașdeu, subliniind că el a popularizat în România „Răstignirea lumii slave“. Aduagă apoi că era originar din Basarabia, care a dat poporului român patru mari poeți.

„Ultimul din pleiada lor a fost Bogdan, cu a cărui venire se începe o nouă epocă în literatura românească.

„Operele lui au fost foarte variate: a scris poezii, proză, drame, precum și traduceri, mai ales din literatura slavă.

„Cea mai mare însă activitate a desfășurat-o în calitate de profesor la București, când a înființat și câteva reviste populare: Semănătorul, Revista Nouă, etc.

„Pierderea fiicei sale a produs o nemărginită durere, care a transformat mult viața scriitorului și l-a aruncat spre studiile spiritiste, cu care el s'a ocupat până la 1907, anul morții sale“.

Ziarul SLOVENSKY VYCHOD, din Kosice, publică un articol semnat de d. Gaidos Breza, privitor la „istoria jurnalistică românești“.

„Soarta poporului românesc, scrie autorul, cu toate suferințele dominației străine a fost mai bună decât a noastră.

„Știm despre stăpânirea turcă, greacă, rusă, sașă, maghiară, însă știm de asemenea că în unele părți ale țării România a reușit să păstreze în continuu independența ei.

„Cunoaștem câțiva domnitori viteji, precum și luminoasa eră a independenței românești între anii 1878—1914.

„Astfel au putut apare primele ziare și reviste printre care și „Curierul Moldovenesc“ în 1788.

„Revistele apăreau la Iași. Majoritatea tinerilor români, studiind la Paris, au adus de acolo influența franceză“.

În continuare ziarul relevă apariția altor reviste, precum și lupta ce s'a desfășurat pe calea ziaristicii, pentru apărarea drepturilor românești. Autorul evocă măreața figură a lui Gh. Asachi, iar mai departe ziarul face istoricul dezvoltării jurnalistică dela 1880—1914.

„Din cele înșirate mai sus, putem vedea, continuă ziarul, că în unele faze ale dezvoltării jurnalistică, românii ne-au întrecut.

„În primul rând trebuie să semnalăm apariția revistelor economico-agrară dintre care face parte „Argus“, înființat în 1919 și apoi „Prezentul“.

„Ne întrece de asemenea și un foarte răspândit ziar cotidian sportiv „Gazeta Sporturilor“, deși din punct de vedere sportiv noi suntem mult mai înaintați decât România“.

DIVERSE

Presă cehoslovacă.

Ziarul NARODNI LISTY din 20 Mai, publică sub titlul: „Birou turistic permanent al Micii Înțelegeri“, o telegramă din București, în care anunță că, „cele 3 mari pavilioane dela expoziția „Lunii Bucureștilor“, prin bogăția fotomontajului ei, dă posibilitatea să se admire frumusețile naturale ale tuturor stațiunilor climatice din cuprinsul celor 3 țări ale Micii Înțelegeri.

„În cadrul acestei expoziții va fi deschis un birou turistic permanent al Micii Înțelegeri, care va coordona activitatea tuturor birourilor turistice și va ajuta o cât mai apropiată colaborare, din punct de vedere turistic între Statele Micii Înțelegeri“.

MICA ÎNTELEGERE ȘI ÎNTELEGerea BALCANICĂ

Presa franceză.

L'OEUVRE din 21 Mai sub titlul: „Mica Înțelegere și Înțelegerea Balcanică, așteaptă cu îngrijorare hotărârile dela Paris și dela Londra“, scrie:

„Mica Înțelegere și Înțelegerea Balcanică așteaptă cristalizarea definitivă a politicii marilor puteri pentru a pune în acord politica lor.

„In realitate toate aceste popoare nădăjduiesc să se poată sprijini exclusiv și cu desăvârșire pe o înțelegere franco-britanică reală.

„Dar dacă constatăm lipsa de armamente a unora din aceste țări balcanice și centrale, nu putem pricepe cum Franța poate să lase pe aliații ei într'o situație materială care are desigur influență asupra hotărârilor diplomației lor“.

Sub titlul: „Mica Înțelegere și Sancțiunile“ L'ACTION FRANCAISE din 23 Mai scrie între altele:

„In cursul întrevederii pe care a avut-o cu d. Leon Blum, d. Titulescu a încercat desigur să determine pe viitorul șef al guvernului francez, să-i împărtășească ideile. Conferința Balcanică s'a întrunit deunăzi. Statele Miciei Înțelegeri întrețin între ele un contact aproape permanent. D. Titulescu era deci în măsură de a informa pe d. Leon Blum despre opinia care domnește în Europa Centrală și dunăreană.

Or, ceea ce reiese clar din ideile împărtășite de guvernul Miciei Înțelegeri, este împotrivirea lor absolută la o restaurare eventuală a Habsburgilor la Viena, teama de o expansiune italiană în Balcani și în sfârșit credința stăruitoare în principiul securității colective.

„Intemeiate ori nu îngrijorările manifestate de Statele Miciei Înțelegeri, există. După acordurile dela Roma, o sfortare fusese făcută de Franța pe lângă guvernul italian în vederea unei destinderi între acesta și guvernul din Belgrad.

„Aplicarea sancțiunilor a zădărnicit însă această încercare de apropiere. Franța nu va putea relua conversația cu Roma în această privință, cât timp va stăruii împreună cu Societatea Națiunilor să aplice sancțiuni Italiei“.

In concluzie, ziarul francez cere suprimarea sancțiunilor, suprimare pe care o face necesară reînarmarea Germaniei pe de o parte, iar pe de altă parte interesul general de a se restabili relații normale între Paris, Roma și Londra.

JOURNAL DES DÉBATS, din 19 Mai, publică, cu prilejul conferinței ținută de d. Grigore Filipescu, la Fundația Carnegie din Paris, următorul articol al d-lui Pierre Bernus, intitulat: „Mica Înțelegere și politica europeană“:

„Rezumând istoria Miciei Înțelegeri, d. Filipescu a pus în lumină vitalitatea acestei organizațiuni.

„Este singura grupare diplomatică care timp de 15 ani, într'o Europă agitată și confuză, a dat dovadă de continuitate internațională.

„Succesul ei este datorit faptului că participanții săi au fost capabili de a subordona interesele particulare unui mare principiu: acel al menținerii tratatelor, care nu poate fi apărât în mod efectiv, dacă unii, de pildă vrând să-și asigure diverse foloase particulare, ar practica în unele puncte o politică revizionistă, amenințând interesele asociațiilor lor. In ziua când acest mare adevăr va fi înțeles de toți vechii aliați, situația internațională se va clarifica foarte repede.

„Chiar în Franța mulți oameni nu-și dau seama de necesitatea unei solidarități, a cărei practică Mica Înțelegere datorește de a fi supraviețuit tuturor crizelor. Astfel, atunci când a dat agreementul ei faimosului pact în patru, care, din fericire, a rămas în stare de proiect, Franța a nesocotit principiul tutelar a cărui importanță a fost pusă în lumină de d. Filipescu.

„Polonia s'a folosit de aceasta ca pretext pentru a întreprinde cu Germania un flirt care, fără a suprima alianțele ei cu Franța și cu România, le anihilează de fapt. Anglia din partea ei a favorizat uneori, în mod primejdios, distrugerea tratatelor.

„Este natural ca d. Filipescu să fi vorbit mai ales de cazul Italiei, deoarece acesta interesează îndeosebi Mica Înțelegere.

„In momentul când s'a format Mica Înțelegere, guvernul dela Roma, al cărui ministru de externe era Contele Sforza, a înțeles că pentru a conserva principalul beneficiu al victoriei, Italia urma să colaboreze cu o grupare a cărei acțiune nu putea decât să-i servească propria ei cauză. Mai târziu ideile s'au schimbat, Roma crezând de cuviință că se poate servi de Mica Înțelegere în unele sectoare, folosindu-se în altele de Ungaria contra ei.

„In aceasta constă răul care bântuie în Europa Centrală în profitul pangermanismului.

„Suntem de acord cu d. Filipescu pentru a recunoaște că o apropiere sinceră între Mica Înțelegere și Italia, pe baza respectului și a apărării tratatelor, este una din condițiile consolidării păcii.

„Franța, precum o spune d. Filipescu, ar face o operă excelentă dacă ar putea servi de trăsătură de unire între Italia și Mica Înțelegere. Misiunea este frumoasă, dar succesul ei, în primul rând, nu depinde de noi, chiar dacă politica franceză s'ar dovedi mai vigilentă decât în trecut“.

Presa iugoslavă.

Ziarul SAMOUPRAVA din Belgrad, cu data de 24 Mai, comentând apropiata întvedere dintre șefii Statelor Miciei Înțelegeri, ce va avea loc la București, scrie că prin această întvedere nu numai că se va confirma cordialitatea raporturilor dintre cele trei State, ci și solidaritatea supremă a celor trei șefi de Stat, care constituie sancționarea acestor raporturi pentru o lungă durată. Ziarul afirmă că tendințele revizioniste a Statelor ce deabea au ieșit de sub dominația austro-ungară, urmăresc cu o vie nemulțumire orice acțiune revizionistă:

„Durata Miciei Înțelegeri — conchide ziarul — și-a câștigat reputația solidă, atât din acest punct de vedere, cât și din punctul de vedere al foloaselor aduse tuturor membrilor săi și Europei însăși“.

Comentând întvederea dintre șefii Statelor Miciei Înțelegeri, care trebuie să aibe loc la București la începutul lunii Iunie, oficiosul SAMOUPRAVA din 25 Mai, în articolul său de fond, scrie că în această întvedere se va manifesta încăodată nu numai cordialitatea raporturilor care leagă cele trei țări, ci și solidaritatea supremă a celor trei șefi de Stat, care constituie sancționarea acestor raporturi.

„Mica Înțelegere nu este o alianță pe termen scurt, continuă SAMOUPRAVA, ci este o alianță care durează de mai bine de o decadă și care va dura foarte mult timp în viitor“.

După ce explică conținutul și tendințele revizioniste,

SAMOUPRAVA constată că popoarele care au mai fost odată sub dominația Austriei și Ungariei, urmăresc cu vie nemulțumire orice campanie revizionistă.

În încheiere, ziarul arată că „prin durata sa de până acum, prin foloasele neprețuite pe care le-a adus tuturor membrilor săi și Europei însăși, Mica Înțelegere și-a câștigat reputația solidă, atât în Occident, cât și în această parte a continentului“.

Presa polonă.

KURJER WARSZAWSKI din 22 Mai într'un articol intitulat „Solidari ca și înainte“, scrie între altele că Statele Micii Înțelegeri, „în ciuda tuturor svonurilor, au rămas solidare și anume în ceea ce privește problema austriacă, italiană, germană și cea a bazinului dunărean“.

CHESTIUNEA ABISINIEI ȘI SANCTIUNILE

Presa italiană.

Ziarele italiene din ultima săptămână continuă a sublinia în articole entuziaste însemnătatea victoriei italiene din Africa orientală, repetând că „războiul a luat sfârșit“ și acum începe „opera civilizatoare a Imperiului în Etiopia“.

În lungi corespondențe și articole, toată presa combate, uneori cu violență, menținerea sancțiunilor împotriva Italiei învingătoare și scoate în relief eforturile pe care Italia fascistă le va face pentru a „transforma o țară semibarbară“ într'o regiune care să se bucure de toate avantajele civilizației.

În editorialul său, intitulat „La muncă, dar cu arma la picior“, semnat de d. Tullio Cianetti, ziarul IL LAVORO FASCISTA din 19 Mai scrie între altele:

„Se împlinesc astăzi șase luni din ziua în care Geneva, condusă de Anglia, după cum însăși guvernul englez a recunoscut oficial, a pronunțat nedreapta, ignobilă și condamnată împotriva poporului italian.

„Războiul s'a sfârșit, pacea este restabilă, dar noi continuăm a suferi pedeapsa, pentrucă nimeni din oamenii responsabili dela Geneva nu are curajul să spună: „destul“.

Autorul articolului subliniază apoi „atitudinea clară“ a Italiei, și după ce adaugă că Italia a realizat tot ce și-a propus și a respectat tot ceea ce a promis, anume să facă tot posibilul pentru ca războiul să nu se extindă în Europa, se întreabă: „Ce vrea acum Geneva?“.

Combate cu violență menținerea sancțiunilor și conchide cu următoarele:

„Voința hotărâtă a Italiei fasciste de a-și apăra victoria este evidentă și a avut definitivă ei consacrare juridică.

„Să judece Geneva dacă are mai mult interes de a avea o Italie liniștită și activă într'o lume care are atâta nevoie de concordie, sau dacă îi convine să mai împingă exasperarea până la culmile cele mai ridicate și până la consecințele cele mai negândite.

„În ceea ce ne privește, ne strângem rândurile spre a construi străzi, a cultiva terenuri, a explora subsolul și rămânem în același timp cu arma la picior“.

Ziarul IL POPOLO D'ITALIA, precum și alte cotidiene italiene din 19 și 20 Mai publică știrea retragerii din Societatea Națiunilor a Republicii Guatemala acordându-i o deosebită importanță, într'u cât acest gest ar fi „o dovadă că America Latină dezaproabă atitudinea Genevei“.

Ziarele italiene din 20 și 21 Mai publică la loc de frunte și cu titluri mari „planul marilor lucrări proiectate în Abisinia: cinci mari artere de comunicație de o lungime totală de 2.800 kilometri“.

Totodată în toate ziarele sunt publicate corespondențe din Addis-Abeba care descriu amănunțit supunerea ultimelor triburi etiopiene în frunte cu șefii lor, reînceperea vieții comerciale în capitala Abisinie, opera de asistență organizată de autoritățile italiene etc.

D. Virginio Gayda semnează în ziarul IL GIORNALE D'ITALIA din 20 Mai un editorial în care combate „alarma“ dată de unele ziare engleze cu privire la pericolul „egemoniei italiene“ referindu-se apoi la ziarul TIMES, care prevede „un pericol militar italo-etioptic“, din cauză că italienii abia sosiți în capitala Abisinie au început să organizeze tineretul abisinian, conchide:

„A încadra în organizațiunii copiii etiopiei, însemnează mai ales a aduce disciplina, ordinea și controlul acolo unde avem anarhia, spiritul de a prăda, dezordinea morală și politică a aventurierilor crescuți în părsire.

„Greșește astfel TIMES, când vrea să vadă un pericol acolo unde trebuie să constate o îndatorire de înaltă civilizație“.

Ziarele din 21 Mai relevă însemnătatea exploatării bogățiilor solului și subsolului, anunță „imediată valorificare a pământurilor noului imperiu“, „plecarea unei misiuni de specialiști în frunte cu d. Dainelli, misiune trimisă în Abisinia de către Academia Italiană“, „exploatarea industriala și minerală“, precum și „începerea activității Băncii Italiei la Addis-Abeba“.

GAZETTA DEL POPOLO din 21 Mai publică din Budapesta știrea că „Comitetul pentru comerțul exterior, prezidat de ministrul Winckler, a examinat noile acorduri economice italo-maghiare, acorduri care vor deveni valabile și pentru coloniile italiene inclusiv Abisinia“.

Presa italiană, pe lângă articolele proprii prin care combate menținerea sancțiunilor, reproduce în lungi corespondențe toate glasurile din ziarele de pretutindeni care se ridică împotriva sancțiunilor.

Aceste corespondențe poartă titluri ca următoarele:

„Noi apelăm pentru revocarea absurdelor măsuri anti-italiene. Nu poate fi pedepsit un popor victorios. Pacea europeană turburată de către funesta îndărătnicie a Angliei“ etc.

Ziarele din 22 Mai publică textul scrisorii către Societatea Națiunilor a d-lui Lambie, fostul conducător al Crucii Roșii abisiniene, prin care se desmint acuzațiile aduse aviației italiene.

Cotidianul LA STAMPA din 22 Mai ca și celelalte ziare, publică pe prima pagină știrea că „ministrul Franței în capitala Abisinie, d. Bodard a oferit un banchet urmat de o recepție la legatia Franței din Addis-Abeba în onoarea ofițerilor italieni. După executarea imnului fascist și a Marsiliczei, d. Bodard a pronunțat un discurs în care a omagiat pe M. S. Regele Italiei, pe Duce, pre-

cum și armata italiană, pe care a calificat-o: un binevenit aducător de ordine, de civilizație și bunăstare pentru populațiunea Etiopiei“.

Sub titlul „Finanțe de războiu“, d. Virginio Gayda publică în IL GIORNALE D'ITALIA din 22 Mai, un lung editorial în care analizează dificultățile economice pe care le-a avut de înfruntat Statul italian și elogiază acțiunea ministrului de finanțe.

„În această perioadă turburată, finanțele italiene, ca și toate celelalte activități, au dat dovadă de calitățile tipice regimului fascist: ordine, organizație, claritate, mare prevedere. Prețurile mondiale continuă și astăzi a urea, pe când prețurile în Italia sunt stabile de cinci luni.

„Liretta este neatinsă. Balanța comercială nu numai că și-a păstrat ci și-a îmbunătățit situația.

„Mieșorării exportului italian, care a urmat sancțiunilor, îi ține piept o și mai mare mieșorare a importului“.

Ziarul LA STAMPA din 24 Mai, anunță cu litere mari pe prima pagină că „forțele militare în Etiopia vor fi menținute intacte“.

Toată presa din 24 Mai publică articole ditirambice cu ocazia aniversării intervențiunii Italiei în războiul mondial (Mai 1915).

Iată câteva din titlurile acestor articole:

„Italia lui Mussolini, înarmată și victorioasă salută Aniversarea Intervențiunii cu glasul nou al Imperiului“ ; „Italia fascistă sărbătorește data intervențiunii în atmosfera eroică a victoriei africane care a redat Romei Imperiul“.

TRIBUNA din 25 Mai comentează călătoria în Anglia a Negusului, în modul următor:

„Este limpede că dacă Londra dorește realmente o destindere în relațiile cu Roma, nu ar fi putut săvârși un act mai nechipzuit decât acelea de a îngădui vizita unui Suveran fugar“.

GIORNALE D'ITALIA scrie: „Negusul vine în Anglia cu intenția nedeghizată de a face propagandă pentru cauza sa. Se știe că are de gând să ceară continuarea și intensificarea sancțiunilor contra Italiei și chiar să meargă la Geneva, spre a se prezenta în persoană consiliului Societății Națiunilor. Toate aceste focare de patimă, alimentate de ceremonii sancționiste și anti-italiene, sunt de pe acum pe cale de a se organiza și desigur că nu vor ameliora raporturile italo-britanice“.

Știrile din Londra, după care Negusul ar urma să sosească incognito în capitala Angliei, a fost primită cu oarecare satisfacție în cercurile italiene. Se subliniază în aceste cercuri că, în felul acesta, se va putea evita orice ceremonie la sosirea Negusului.

GIORNALE D'ITALIA din 26 Mai scrie în această privință:

„Dacă știrea este exactă, înseamnă că a fost rezolvită o problemă foarte delicată pentru Foreign Office și pentru Coroana engleză“.

În altă ordine de idei, ziarul constată că răspunsul dat ieri în Camera Comunelor de d. Eden, cu privire la șederea trupelor engleze în Addis-Abeba, este puțin satisfăcător.

Presa franceză.

JOURNAL DES DÉBATS din 19 Mai, sub semnătura d-lui Pierre Bernus:

„Până la 16 Iunie trebuie să intervie o hotărâre cu privire la afacerea Etiopiei. Dacă la acea dată se persistă în continuarea unei politici condamnate de fapte, antagonismul anglo-italian va merge agravându-se.

„Există Englezi care își dau seama de nebunia unei politici care ar avea ca îndoit rezultat o conflagrație și dominația germană în Europa. Unii din ei se bucură de o mare autoritate. Sir Austen Chamberlain poate fi numărat printre dâșii.

Putem deci spera că ei vor uza de toată influența lor pentru a convinge guvernul să reziste curentului nefast.

„O apropiere colonială anglo-italiană ar procura serioase garanții coloniale și maritime Marii Britanii și ar permite de a face față primejdiei germane, care, orice ar crede unii englezi rătăciți, este cea mai mare pentru Europa în general și pentru Anglia îndeosebi. O politică franceză inteligentă și activă ar avea în acest moment un mare rol de jucat. Dar actualmente nu există politică franceză, și nimic nu ne încredințează că cea de mâine va fi iscusită“.

Ziarul L'INFORMATION din 20 Mai scrie:

„Credem a ști că d. Grandi, ambasadorul Italiei la Londra, a primit instrucțiuni particulare din partea d-lui Mussolini, asupra unor explicații pe care le va da încurând guvernului englez.

„D. Mussolini recunoaște că este foarte greu acum pentru Anglia să admită în mod expres și oficial anexarea Abisiniei și să ceară sau să provoace ridicarea sancțiunilor. Șeful guvernului italian crede însă că timpul și discuțiile duse în liniște trebuie să ducă la înțelegerea pe care o dorește, în raporturile italo-britanice.

„Pentru a face acest lucru. Ducele este gata să dea asigurarea că nu încearcă să întindă imperiul roman în Africa de Nord și pentru a da o dovadă tangibilă despre acest lucru, s'ar gândi dacă englezii nu ar vedea cu ochi buni retragerea unor trupe albe din Libia.

„Pe de altă parte d. Mussolini ar fi dispus să repete în mod oficial declarațiile făcute d-lui Ward Price, pentru ziarul „Daily Mail“, cu prilejul ultimului său interviu, și anume că guvernul italian nu are niciun fel de planuri în Egipt sau în Palestina și că este gata ca în schimbul recunoașterii victoriei italiene să reia în toate domeniile bunele relații dintre Anglia și Italia“.

D. Saint Brice în LE JOURNAL, din 20 Mai, scrie între altele:

„Un fapt este astăzi bine stabilit: guvernul englez nu-și va fixa atitudinea sa față de marile probleme ale orei, înainte de a fi lămurit asupra poziției Franței.

„Alt fapt, nu mai puțin cert: dacă marile puteri nu vin la Geneva, la 16 Iunie, cu soluții bine chibzuite, vom merge spre dezastru.

„Concluzia care se impune este că poziția Franței trebuie să fie precizată cât mai de vreme.

„Nu este oare evident că enigma pangermanistă își schimbă cu totul aspectul după cum suntem dispuși ori nu de a readuce Italia în gruparea ordinei?

„Nu poate fi avertisment mai clar decât evenimentele dela Viena. Nu există stabilizare în Europa Centrală fără cooperarea sinceră a Italiei și a Miciei Înțelegeri.

„Englezii nu vor refuza să adere la o soluție rațională, dacă vom avea bunul simț de a o reelama pentru ei“.

Unele ziare franceze văd în evenimentele actuale posibilitatea îmbunătățirii relațiilor dintre Anglia și Italia. Deși nu-și ascund greutatea acestei sarcini, ziarele din 22 Mai speră că se va ajunge la un rezultat satisfăcător.

In LE JOURNAL d. Saint Brice scrie:

„Nu trebuie să ne mirăm însă că s'a făcut o legătură între această călătorie și simptomele de destindere manifestate atât din partea Angliei, cât și din partea Ita-

lei. Amintim că Regele Belgiei—cumnatul prințului de Piemont—a mai fost în Anglia într'un moment deosebit de delicat al crizei din Mediterana. Rare ori oportunitatea a fost mai mare. Nu am putea decât să ne felicităm, văzând semne de bună voință, în special din partea Romei“

Ziarul amintește că d. Mussolini a mai oferit în mod normal reconcilierea în declarații publice și adaugă:

„Nu trebuie să ne înșelăm, rezistențele nu vin din partea Italiei. Marea dificultate este evoluția indispensabilă a unui guvern britanic, prada nehotărârii și divergențelor. Nimic nu este mai simplu decât a face față realităților. Dacă se urmărește cu adevărat asigurarea păcii și reorganizarea mecanismului internațional, trebuie să începem prin a stinge focarele de incendiu“.

Correspondentul din Londra al ziarului ECHO DE PARIS scrie sub titlul: „Un vânt de împăciuire bate la Londra și risipește norii din Geneva“:

„Deși se recunoște greutățile de a se găsi grabnic o soluție, este sigur că o evoluție se petrece în spirite. Există hotărârea de a nu mai lăsa în viitor politica engleză să evolueze în norii Genevei. Se recunoște că a fost o greșală a pretinde că Anglia nu a fost determinată decât de mobiluri desinteresate de înaltă moralitate. Cu prilejul reuniunii secrete la Chatamhouse a Institutului regal pentru afacerile externe, majoritatea ar fi hotărât că este mai bine ca de aci înainte să se proclame fățiș că Anglia are interese imperiale de apărare. Sinceritatea cu care interesele engleze vor fi opuse acelorale ale Italiei, este departe de a crea un obstacol la un acord ulterior cu Roma. Se pare că ne aflăm pe cale de a găsi un aranjament, deși nimeni nu se îndoiește de dificultățile acestei probleme“.

D. Paul Faure, secretarul general al partidului socialist, publică în LE POPULAIRE din 22 Mai un articol intitulat „Dela cuvinte la fapte“.

„Sub impulsul socialiștilor Republica Franceză va naționaliza încurând industriile de războiu. Spunem „va naționaliza“, căci nu ar putea fi vorba de a atenua cu nimic, când vom fi guvern, concepțiile pe care le-am suspus ratificării votului universal și nici nu ne-am putea mulțumi cu un control. Nu avem încredere într'un așa zis control.

„Să nu ni se dea sfaturi de prudență. Aci cuvântul acesta nu are niciun sens sau ar însemna o retragere și o capitulare.

„In trecut, promisiunile electorale cădeau tot atât de repede pe cât de repede se decolorau afixele electorale. In viitor făgăduielile trebuie să ia formă de legi.

Editorialul ziarului LE TEMPS din 23 Mai se ocupă de poziția guvernului Baldwin. Intre altele scrie:

„Eșecul politicii sancționiste față de Italia, politică al cărei principal animator a fost d. Eden, a lovit grav orgoliul național al unui mare popor, care are grija legitimă a prestigiului său și a autorității sale morale în lume.

„Este un fapt pe care britaniei nu-l vor uita ușor, și pentru care au tendința de a face răspunzător guvernul, căruia în cursul ultimelor alegeri țara dăduse depline puteri în vederea triumfului unei politici de pace și de siguranță în cadrul Societății Națiunilor.

„In prezent opoziția liberală și laboristă se arată foarte activă și merge până a reclama alegeri generale. Chiar în unele cercuri conservatoare se vorbește de retragerea d-lui Baldwin și de înlocuirea sa ca prim-ministru, prin d. Neville Chamberlain“.

LA REPUBLIQUE din 23 Mai, sub titlul „Italia și Anglia pe primul plan al actualității“, scrie:

„In pripă Italia proiectează să facă din Albania o fortăreață înaintată pe țărmul balcanic al Adriatiei.

„Dar de ce această grijă? Față de cine și împotriva cui?

„Cercurile oficioase italiene afirmă că nimic din ceea ce se întreprinde în Albania nu este îndreptat contra Iugoslaviei. Faptul că fortificațiile ce urmează a fi construite, sunt orientate spre Mare și nu spre răsărit, este o dovadă.

„De fapt Italia se prepară contra unei acțiuni posibile a Angliei. Ea vrea să poată închide ermetic Adriatică, spre a asigura inviolabilitatea Fiumei și a Triestului și spre a împiedeca flota britanică de a găsi adăpost în porturile și în apele iugoslave. Simple precauțiuni? Fără îndoială. Dar aceste precauțiuni nu riscă de a provoca din partea Angliei o acțiune diplomatică care ar agrava încordarea între cele două țări localizând-o tot mai în această regiune a Adriatiei?

„Asigurându-și Albania, Italia realizează un câștig pe planul diplomatic. Dar această ofensivă nu poate rămâne fără ripostă.

„Să nădăjdum că această ripostă nu va da naștere unui conflict“.

In numărul din 24 Mai, LE TEMPS ocupându-se de relațiile italo-britanice, scrie:

„Englezii nu au încetat de a afirma că poziția luată de guvernul lor în conflictul italo-etioopian era exclusiv comandată de grija de a se conforma spiritului și literei Paetului, salvând autoritatea Societății Națiunilor și principiul siguranței colective. Ei au protestat cu indignare contra acuzației de a fi conduși de preocupări egoiste.

„Este cert că mistica dela Geneva exploatată la extrem de unele elemente foarte active de partea cealaltă a Măneci, a avut o mare înrăurire asupra unei politici ale cărei rezultate au fost desamăgitoare atât pentru Societatea Națiunilor, cât și pentru guvernul britanic însuși. Totuși, dacă o puternică presiune a unor cereri engleze continuă a se exercita în sensul menținerii sancțiunilor, pare că guvernul dela Londra este pe cale de a examina suprimarea măsurilor care au devenit fără obiect, odată cu încetarea ostilităților în Etiopia.

„Vor trebui însă găsite o formulă și o procedură destul de mlădioasă pentru a feri Societatea Națiunilor de o nouă umilire.

„Dar o reglementare finală pe singurul teren al Genevei nu va pune capăt controverselor italo-britanice propriu zise, căci trebuie să o spunem, dacă Anglia a procedat până astăzi în spiritul Societății Națiunilor, acum când ne găsim față de faptul îndeplinit al anexării Etiopiei de către Italia, este cert că grija garanțării intereselor și siguranței imperiului vor trece la Londra înaintea oricăror altor considerațiuni. De aceea evoluția relațiilor anglo-italiene va fi mai înceată și mai anevoioasă decât se presupune în genere“.

Intr'un interviu acordat ziarului L'INTRANSIGENT din 25 Mai d. Paul Boncour s'a ocupat de problema reformei Societății Națiunilor.

„Nu cred, a spus d-sa, că se impune o reformă a Societății Națiunilor și nici n'o socotesc inevitabilă. Paetul dă tuturor Statelor mijloace sigure de acțiune. Nu e nevoie decât ca Statele să voiască a face uz de ele.

„Mai multe eforturi ale Societății Națiunilor de a menține pacea, respectul tratatelor și integritatea teritorială, au fost zădărnice de carența Statelor membre, iar acum se caută în modificarea textelor o seuză pentru slăbiciunile acelor State.

„Va trebui însă, ca reforma ce se proiectează să întărească Societatea Națiunilor și Pactul ei, iar nu să le slăbească. Va trebui să împiedecăm Statele de a se da înlăturii dela îndatoririle lor, și nu să le ajutăm la aceasta.

„Să se restrângă, dacă se voiește, la anumite limite geografice, determinate de însuși Pactul Societății Națiunilor sau de pactele regionale, obligațiile asistenței mutuale; dar aceste limite și aceste obligații să fie clare“.

Fiind întrebat dacă s'a produs vreo inițiativă franceză în legătură cu reforma plănuită, d. Paul Boncour a răspuns:

„Desigur! Ce este oare proiectul constructiv francez, pe care d. Flandin l-a depus la Geneva în numele guvernului Sarraut (și care are multe asemănări cu planul constructiv pe care eu însumi l-am depus în 1932 în numele guvernului Herriot), dacă nu un mijloc practic de a grupa într'un pact cu efecte sigure, care să nu se piardă în impreciziunile diferitelor morale, pe toate Statele europene hotărâte să mențină pacea, fără a mai aștepta pe cele care stau la gânduri, dar lăsându-le și acestora poarta larg deschisă?“.

Privitor la atitudinea viitorului guvern în chestiunea italo-abisiniană, L'OEUVRE din 26 Mai scrie:

„Pare a se confirma că primul act al noului guvern va fi încercarea de a se amâna hotărîrea definitivă la Geneva. Dacă guvernul englez este de acord, delegația franceză va propune să se lase pentru adunarea din Septembrie a Societății Națiunilor luarea hotărîrii de ridicare a sancțiunilor împotriva Italiei, între timp deschizându-se negocieri cu Italia“.

Presa engleză.

DAILY MAIL din 18 Mai, pentru care înarmarea este problema cea mai urgentă a Angliei, insistă în articolul său de fond asupra necesității înființării unei baze aeriene și submarine în insula Cipru.

„In vederea nevoei noastre urgente de a ne apăra, scrie ziarul, drumurile comerciale, conform tradițiilor imperiale, insula Cipru a ajuns să aibă o mare importanță strategică, mai ales că Malta, datorită poziției ei vulnerabile, și-a pierdut valoarea ca bază aeriană“.

Chestiunea gloanțelor dum-dum și reclamația guvernului italian la consiliul Ligii în această privință preocupă mult presa engleză. Astfel ziarele din 19 Mai, au articole lungi și editoriale, demonstrând că totul nu este decât o inscenare, deducând acest punct din declarațiile respective făcute de d. Eden, ministrul de externe al Angliei, în Camera Comunelor.

DAILY TELEGRAPH arată că declarațiile d-lui Eden au completat demascarea „manevrelor ultragioase de a se încrimina această țară cu pretinsa aprovizionare a Abisiniei cu muniții dum-dum“.

MORNING POST, în editorial, consideră afacerea drept ceva fantastic care a uimit și zguduit publicul englez.

„E opera agenților provocatori și nu este de iertat încercarea de-a întei animozitatea dintre Italia și Anglia, justificând campania presei italiene contra Marei Britanii“.

DAILY HERALD din 19 Mai recunoaște în articolul său de fond că guvernul Marii Britanii, către care sunt îndreptate privirile întregii Europe, nu are o politică externă bine definită, tocmai acum, în toiul unei crize internaționale de atât de lungă durată.

„Guvernul nostru, scrie ziarul, ține consilii de miniștri, conține programe, trimete note, pune întrebări,

examinează, e dus de vânt. Face totul, afară de singurul lucru care trebuie: să conducă“.

E de părere că e necesară amplificarea Covenantului în sensul de a prevedea pacte regionale de asistență militară mutuală, apoi încheie:

„Dacă guvernul englez ar vorbi lămurit, dacă s'ar angaja să vină în ajutorul altora pentru a rezista agresiunii în Europa, la nevoie chiar prin sancțiuni militare, atunci primejdia războiului va dispărea ca prin farmec. Aceasta este singura cale“.

NEWS CHRONICLE din 19 Mai se referă la conversațiile avute de d. Eden cu reprezentanții Spaniei, Franței, Iugoslaviei, Greciei și Turciei, spunând că Marea Mediterană a devenit iarăși nucleul activității diplomatice internaționale. De aci deduce că „de rezultatul acestei activități depinde siguranța și viitorul a 7 țări“.

DAILY MAIL se ocupă de debaterile parlamentare în cursul cărora s'a menționat și utilitatea continuării sancțiunilor și constată deosebirea acută de păreri dintre membrii Parlamentului. E de părere că opinia publică nu se va putea cristaliza într'un fel sau altul până ce guvernul nu și-a hotărît atitudinea. Mai observă că unii dintre miniștri doresc ridicarea sancțiunilor, dacă se poate găsi o modalitate convenabilă. Alții, susținând Liga, cred că ar trebui să se întrebe Italia dacă acceptă un mandat asupra Abisiniei în schimbul unor concesiuni comerciale și atunci să se ridice sancțiunile.

DAILY HERALD din 20 Mai, este informat din Bruxelles că la întrunirea internațională socialistă s'a făcut o declarație care conține următorul avertisment:

„Chiar acei care cred că nu sunt amenințați serios astăzi, trebuie să-și dea seama că războiul ar fi o catastrofă pentru toată lumea, fără nicio excepție și că nu se poate menține pacea decât numai dacă fiecare națiune va pune interesele generale mai presus de propriile ei interese“.

NEWS CHRONICLE din 20 Mai este informat de către corespondentul său din Paris, despre părerile unui diplomat iugoslav, cu care reprezentantul ziarului a discutat chestiunea mediterană în urma convorbirilor avute de d. Eden cu reprezentanții puterilor sancționiste, cu ieșire la Mediterană. Diplomatul iugoslav a spus între altele:

„Vă pot asigura că lipsa de înțelegere dintre Londra și Paris, precum și atitudinea slabă a ambelor guverne, a cauzat o profundă nemulțumire și neliniște în țări cum este a mea“.

De aci ziarul deduce că Iugoslavia va oscila ușor către politica unei alte puteri, în caz când sancțiunile nu se aplică riguros. Mai constată că prima condiție pentru ca Iugoslavia și celelalte țări să adere la politica Angliei și Franței, este ca ambele țări să aibă o politică comună, și să domnească un perfect acord între ele.

TIMES din 21 Mai publică o scrisoare deschisă a doctorului Martin, care în fond nu-i decât un apel pe care ministrul Abisiniei îl lansează în favoarea „regentei“ care ar mai continua încă să existe în partea occidentală a Abisiniei, încă neocupată de trupele italiene.

„Ar fi o stângăcie, scrie dr. Martin, dacă am desvălui acum ceva despre sediul și personalul acestui guvern, date fiind condițiile absolut noi, inegale și anormale în care se efectuează invazia.

„Asemenea informații ar aduce bombardarea și otrăvirea cu gaze a întregii regiuni înconjurătoare, precum și executarea fără nicio judecată a prizonierilor abisinieni care ar fi bănuți că întrețin relațiuni cu această regentă. Nu ar fi deci drept ca acest guvern al Abisiniei

să acționeze, pentru a-și dovedi statutul juridic, altfel decât prin intermediul Impăratului.

„Comunicațiile sunt acum stabilite cu acest guvern și se fac eforturi pentru a procura asistență medicală și ajutoare miilor de refugiați care fug spre Vest pentru a scăpa de teroarea care a urmat după ocuparea Addis-Abebei. Guvernul regenței va face ce va putea, dată fiind superioritatea militară a italienilor. Va continua totuși să apere teritoriul încă neocupat și trebuie să sperăm că Abisinia iridentă se va bucura de aceeași simpatie din partea Angliei, de care s'a bucurat și Italia iridentă de acum trei sferturi de veac“.

In încheiere dr. Martin arată că iridentă abisiniană are nevoie de sprijin generos în domeniul financiar și își exprimă speranța că acest sprijin va fi obținut dela imperiul și poporul britanic.

Intr'un alt articol al redactorului diplomatic, TIMES se referă la situația trupelor internaționale din Etiopia, spunând că guvernul italian a indicat celui englez necesitatea de a retrage forțele care păzeau legația din Addis-Abeba, acestea nemai fiind necesare acum când trupele italiene, stăpâne pe situație, pot da toată protecția cerută populației străine.

In privința conversațiilor în curs pentru găsirea modalității de lichidare a conflictului abisinian, zărele păstrează o tăcere aproape completă. Scot totuși în evidență articole publicate în străinătate, cu privire la sancțiuni și la actualul statut al Societății Națiunilor, încercându-se a se sublinia că situația de astăzi se datorește, în primul rând, insuficiențelor de care suferă actualmente Societatea Națiunilor. De asemenea se lasă a se înțelege că aplanarea conflictului cu Italia a devenit în ultimul timp mai ușoară.

MORNING POST din 22 Mai este informat că, atât la Paris, cât și la Londra se studiază planul pentru lichidarea conflictului între Italia și Ligă. S'ar putea ca în curând să se reia contactul și cu Roma, deoarece căteșitrele guverne sunt dornice să iasă din impasul actual.

„Aceeași îngrijorare se manifestă și din partea majorității Statelor din Ligă. Ele își dau seama că tensiunea dintre Anglia și Italia pe de o parte și Italia și Franța pe de altă parte, face orice stabilitate în Europa imposibilă. De aceea se caută cu insistență găsirea unei soluții“. *Ziarul, însă, nu crede că se va putea realiza vreun progres sensibil în sesiunea din Iunie, din cauza schimbării de guvern în Franța și a ezitărilor guvernului britanic. In cazul acesta va avea loc o amânare până la toamnă, urmând ca în intervalul acesta să se negocieze cu Italia.*

Obiectele acestor negocieri vor fi:

- a) Ridicarea sancțiunilor;
- b) Găsirea unei formule pentru a salva onoarea Ligii, și
- c) Încheierea unui pact de securitate între puterile mediteranee.

„Un compromis pe baza acestor puncte nu va implica, însă — scrie ziarul — recunoașterea de către Ligă a cuceririi Abisiniei de către Italia. Pentru moment acest aspect al chestiunii va fi lăsat probabil în suspensie“.

Revenirea Italiei asupra chestiunii întrebunțării gloanțelor dum-dum, printr'o nouă notă de protest adresată Ligii Națiunilor, a surprins neplăcut presa engleză care socotea această chestiune ca închisă.

DAILY TELEGRAPH din 23 Mai scrie că după destăinuirile făcute de d. Eden în Camera Comunelor asupra modului cum a fost obținut documentul pe care Italia își sprijină dovada, s'ar fi putut crede că afacerea gloanțelor dum-dum a fost înmormântată. Ziarul adaugă că

memoriul italian este o operă propagandistică țesută cu abilitate, dar care se sprijină pe un neadevăr.

MORNING POST, cu aceeași dată, scrie că incidentul acesta este cu atât mai regretabil cu cât Italia a făcut unele încercări pentru a îmbunătăți raporturile sale cu Anglia.

Anunțarea sosirii apropiate a Negusului a fost de ajuns pentru a reinvia desbaterile care păreau sfârșite între partizanii și adversarii sancțiunilor.

Presa engleză nu pare a avea informații precise nici asupra intențiilor Negusului, nici asupra modului oficial cum va fi primit în Anglia Negusul. Ziarele lasă a se înțelege că nici chiar guvernul nu este încă hotărât asupra acestor puncte.

NEWS CHRONICLE, din 25 Mai, scrie că față de marea simpatie față de Negus care există în Anglia, guvernul a hotărât, în mod cuminte, să nu pună nicio piedică în calea vizitei sale. „S'au făcut, însă, probabil sugestii pentru ca Negusul să călătorească incognito și este îndoelnic dacă guvernul are intenția de a-i face o recepție ceremonială, datorită rangului său, sau să ceară publicului englez să-i facă o primire „tumultoasă“.

„Rămâne chestiunea delicată a atitudinii pe care o va lua Negusul. Obligația sa de a nu mai participa la ostilități poate fi oare extinsă asupra intenției sale eventuale de a face apel la Societatea Națiunilor?“.

MORNING POST cu aceeași dată scrie că guvernul britanic se află într'o grea situație din cauza vizitei Negusului în Anglia. „Intenția Negusului este de a folosi călătoria pentru a sprijini cauza Abisiniei. Impăratul nu a dat asigurări că nu va lua parte la activitatea politică și este de așteptat că el va începe o campanie energică pentru a-și recăștiga tronul. El va pleda desigur în favoarea menținerii sau chiar a înăsprii sancțiunilor împotriva Italiei.

„Aderenții Societății Națiunilor se pregătesc să-i facă o primire entuziastă la Londra și prezența sa va da ocazie la mari manifestări anti-italiene.

„Rezultatul ar putea fi o și mai mare dificultate de a se ajunge la raporturi bune între Italia și Societatea Națiunilor“.

DAILY HERALD scrie că dacă s'ar permite d-lui Mussolini să rămână cu teritoriile cucerite, aceasta ar duce la amenințarea altor regiuni. „D. Mussolini pare a crede că din moment ce interesele Angliei nu sunt amenințate direct, va putea fi liber pe mișcărilor sale. Problema trece însă de cadrul acesta îngust și interesează lumea întreagă“.

Presa germană.

Ziarele germane au urmărit și în această săptămână consecințele cuceririi Abisiniei de către italieni, atât din punct de vedere politic-internațional, cât și din punct de vedere practic-economic și productiv pentru italieni, manifestând constant simpatie pentru acțiunea d-lui Mussolini.

GERMANIA din 19 Mai se ocupă de latura economică a cuceririi Abisiniei și după ce cercetează statistic producția bumbacului, scrie:

„Italia își va îndestula nevoile interne de bumbac din producția Abisiniei, ba va mai avea și o bună parte pentru export, iar în câțiva ani producția va spori considerabil, așa încât Italia va avea un nou izvor de venituri care să slujească întâi la acoperirea cheltuielilor de războiu și mai târziu la lucrările de civilizarea Abisiniei și de prosperitatea Italiei“.

DEUTSCHE ALLGEMEINE ZEITUNG din 19 Mai, analizând urmările cuceririi Abisinie de către Italia, scrie între altele:

„În vreme ce 50 de națiuni membre ale Ligii Națiunilor făgăduiau să ajute pe Împăratul negru contra agresiunii italiene și Italia era condamnată la Ligă, — reprezentanții din Addis-Abeba ai Statelor europene strigau: „Mussolini salvează-ne!“, fiindcă Negusul însuși dăduse ordin de incendierea și prădarea capitalei abisiniene. Și atunci, când italienii erau chemați ca salvatori de civilizație, de ce reprezentanții acelorasi State europene să condamne azi, la Geneva, victoria italiană din Abisinia și să nu recunoască cinstit și cavalerese că prezența italienilor în ținutul întunecat este o adevărată binefacere și să le dea bună pace să-și desăvârșească opera de civilizație?“.

BERLINER BÖRSEN ZEITUNG din 19 Mai scrie că în urma conflictului polemic anglo-italian, pe chestia întrebuirii gloanțelor dum-dum, o parte din personalul diplomatic al legăției italiene din Londra a fost rechemat drept pedeapsă și pus în disponibilitate socotit vinovat de necredință.

BERLINER BÖRSEN ZEITUNG din 20 Mai, publică un articol intitulat: „Ce devine Abisinia“, în care examinează amănunțit situația economică și politică din Abisinia în legătură cu aportul de bogății folositoare pentru Italia și ajunge la următoarele concluzii:

„Abisinia a ajuns pentru poporul italian țara făgăduinței, către care se îndreaptă toate speranțele muncitorilor agrari și industriali ai Italiei, în frunte cu nădejtile fascismului constructiv și practic.

„În toate oficiile de studii ale ministerelor italiene se desfășoară o activitate febrilă, ca să se întocmească planurile cele mai potrivite pentru exploatarea bogățiilor Abisinie în folosul imperiului-regat italian. Oamenii cei mai de stoinie sunt întrebuințați de Mussolini la desăvârșirea marelui program de lucru în Abisinia, fiindcă marea preocupare de acum este să se dea toată strălucirea romană renăscutului imperiu colonial.

„Cercurile economice-financiare, posesorii marilor capitaluri, întreprinzătorii cei mai îndrăsneți sunt într'o permanentă activitate de câteva luni să năsecească mijloacele cele mai potrivite de exploatare și de productivitate în Abisinia, deși Statul își păstrează conducerea efectivă a politicii economice. Mijloacele de comunicații și străbaterea costisitoare a canalului Suez sunt piedicele cele mai mari, care stau în calea realizărilor și productivității imediate.

„Abisinia va fi împărțită în trei gubernatorate și o rețea economică din cele mai strașnice va împânzi tot cuprinsul țării spre a da maximum de rodnicie.

„Ordinea internă va fi asigurată prin serviciul aviației, care va transporta în toate colțurile Abisinie trupe și muniții, o inovație costisitoare dar eficeă“.

BERLINER BÖRSEN ZEITUNG din 20 Mai scrie că în Abisinia au luptat 500.000 de soldați italieni și că războiul a costat mai multe miliarde de lirete, care, în parte, au fost acoperite prin jertfa de aur și argint, făcută de națiunea italiană din țară și străinătate cu un patriotism umitor.

GERMANIA din 20 Mai scrie că: „gubernul Baldwin s'ar afla în primejdie de cădere, din cauza acuzațiilor aduse de opoziție în parlament, că prin sancțiunile neisbutite, falimentare impuse prin Liga Națiunilor Italiei, s'a întinat și pierdut prestigiul britanic, iar Mussolini a isbutit să cucerească laurii victoriei cu o sporire de prestigiu, care întunecă pe cel britanic“.

BERLINER TAGEBLATT din 20 Mai scrie că: „Mussolini voiește să determine pe Papa dela Roma să officieze în persoană încoronarea Regelui Victor Emanuel al III-lea ca Împărat al Abisinie, deși în cercurile clericale catolice papale s'a răspândit șovnul că Papa ar ezita să primească acest oficiu și ar fi mai bucuros să delege un cardinal, ca să nu-și atragă oprobriul lumii catolice.

„Dar când Mussolini vrea, Papa nu se va putea împotrivi“.

KÖLNISCHE ZEITUNG din 20 Mai scrie: „Mussolini nu glumește, a hotărât construirea a șapte drumuri imperiale care să străbată Abisinia dela Addis-Abeba în toate direcțiile principale și lucrările au și început. Abisiniienii înșiși sunt mulțumiți de rapiditatea executivă a italienilor, necunoscută sub Negusul rătăcitor“.

Și BERLINER TAGEBLATT din 20 Mai confirmă că „Mussolini a poruncit imediata executare a 2.800 km de drumuri în Abisinia și că lucrările au început“.

FRANKFURTER ZEITUNG din 20 Mai anunță că „Între Anglia și Italia s'a deslănțuit o nouă polemică politică de o vehemență înspăimântătoare, care va înăspri și mai mult relațiile, dar mai ales situația, dacă Anglia nu va înțelege odată că trebuie să cedeze în fața realităților. Anglia uită că nu mai are de aface cu o Italie romantică de muzicanți și de boemi, ci cu o Italie nouă, crescută de Mussolini în spiritul roman, care are și realizări politice și practice de cea mai impresionantă speță. Și nu e puțin lucru că pretutindeni în Italia de azi, dela un capăt la altul, se vorbește de „alungarea leului britanic din Mediterană, de ocuparea Gibraltarului și Maltei, ca veclii așezări latino-romane, de liberarea Suezului din ghiarele cămătariei engleze, de libertatea mărilor, dar mai ales de stăpânirea italiană în Mediterană, considerată ca *more nostrum*. Englezii mai au ultimul prilej să-și salveze situația dominantă și posesiunile resfirate dealungul mărilor. Dacă se vor încăpățâna în greșeli, mâine va fi prea târziu, fiindcă opinia publică generală a trecut de mult de partea Italiei, ale cărei curaj și realizări au stârnit admirație unanimă, prieteni și dușmani deopotrivă“.

GERMANIA din 22 Mai publică un articol intitulat „Mussolini conducătorul patriei“, în care se scrie că „odată cu proiectul de schimbare a Constituției italiene, e vorba să i se confere lui Mussolini un nou titlu, și anume acela de „conducătorul patriei“, care ar fi în rangul de șef de Stat. Mussolini ar părăsi conducerea ministerelor și ar păstra numai președinția Consiliului de miniștri. Ministerul de externe l-ar încredința contelui Ciano, ginerele său, iar celelalte ministere personalităților italiene care s'au distins în războiul african sau în diferite ramuri ale activității sociale. Parlamentul ar fi transformat. Camera s'ar contopi cu adunarea generală a corporațiilor, iar Senatul ar fi rezervat aristocrației regimului fascist, cu titluri care se vor moșteni, transformându-se într'o adunare pur fascistă.

„Presa va fi descătușată de regimul actual, dându-i-se libertate de critică asupra acțiunii guvernului, înlesnindu-se astfel manifestarea și descoperirea de noi talente politice, care să împrospețe locurile de conducere.

„Reforma aceasta va fi publicată în ziua încoronării Regelui Victor Emanuel III ca Împărat al Etiopiei“.

Ziarul mai anunță că:

„Mareșalul Badoglio va pleca cu avionul spre Italia într'un concediu de sănătate, lăsând, pentru câteva săptămâni, comanda trupelor și conducerea Abisinie pe seama mareșalului Graziani.

„Badoglio va avea întrevederi cu Regele și Mussolini și apoi va urma o cură la Fiuti, înapoiindu-se apoi la Addis-Abeba să continue acțiunea și planul de civilizarea Abisiniei“.

KÖLNISCHE ZEITUNG din 23 Mai scrie:

„Deși din partea italienilor se tot spune că sancțiunile sunt mai mult o binefacere decât o pagubă, totuși Italia lucrează pe toate căile pentru înlăturarea lor. Până atunci, însă, și până la recunoașterea anexiunii Abisiniei, Italia stă cu arma la picior, fiindcă Mussolini nu e omul care să dea vrabia din mână pe... porumbelul de pe casă“.

DEUTSCHE ALLGEMEINE ZEITUNG din 23 Mai, ca și celelalte zăre germane din aceeași dată, se ocupă de preocuparea Vice-Regei Abisiniei, mareșalul Badoglio de a determina plecarea misiunilor străine din Addis-Abeba, care, după concepția italiană, nu mai au niciun rost de existență, ele ne mai fiind acreditate pe lângă nimănui, dacă Negusul a fugit.

Zărele germane scriu că „Mussolini a încercat să determine Anglia la o atitudine directă prin comunicarea că garda engleză dela legația britanică din Addis-Abeba trebuie retrasă, fiindcă imperiul italian garantează liniștea, ordinea, avntul și viața tuturor locuitorilor din Abisinia. Anglia simte cursa lui Mussolini de a o face să înceapă recunoașterea stăpânirii italiene asupra Abisiniei și de aceea mai ezită. Dar dacă ezitarea va continua, nu e de mirare ca într-o bună zi garda britanică supranumerară din Addis-Abeba să se vadă instalată, ca și Negusul, în trenul Addis-Abeba-Gibuti cu destinația Ierusalim sau spre alt ținut englez“.

FRANCFURTER ZEITUNG din 24 Mai scrie:

„Mussolini nu va face niciun demers oficial la Londra, pentru terminarea chestiunii abisiniene, și tactica lui este să facă să se recunoască greșelile britanice, fie direct, fie prin Geneva. De aceea Mussolini nu se retrage oficial din Ligă, ci încurcă lucrurile până se vor desurea cei dela Geneva singuri“.

BERLINER BÖRSEN ZEITUNG din 24 Mai publică un articol intitulat „Cum s'a ajuns la prăbușirea Abisiniei Negusului“, în care subliniază faptul că debandada administrativă și politică care domnea sub regimul Negusului în Abisinia, precum și primitivitatea și sălbăticia abisiniilor nu puteau înfrunța și rezista unei puteri organizate ca aceea a italienilor.

„La toate acestea, încheie ziarul, se adaugă și trădarea și părăsirea Negusului de către rașii cei mai de seamă, precum și corupția nemaipomenită la care s'au pretat toate căpeteniile abisiniene, fără excepție.

„In asemenea condiții, Imperiul Abisinian nu mai avea rațiune de existență, putregaiul era prea mare“.

KÖLNISCHE ZEITUNG din 24 Mai scrie:

„Se pare că după luptele parlamentare recente dela Londra se manifestă tendința revenirii lui sir Samuel Hoare în fruntea Ministerului de Externe, care e socotit ca unul dintre cei mai potriviți oameni politici care să realizeze reconcilierea anglo-italiană prin înfăptuirea unui pact mediteranian“.

BERLINER TAGEBLAT din 25 Mai într'un articol intitulat „Peste Duminecă“, se ocupă de călătoria Negusului dela Ierusalim spre Londra și între altele scrie:

„Călătoria Negusului pe un vapor de război englez, prin Mediterană, până la Gibraltar și de aci pe unul de pasageri până la Londra, este o demonstrație vădită a Angliei pentru popoarele de culoare, că Marea Britanie își exercită ocrotirea și apărarea și a celor aflați în desnădejde și în nenorocire. E drept că Anglia a făcut toate

greutățile, ca Negusul să nu vie la Londra, însă a trebuit să cedeze opiniei publice engleze, care voește și azi o Abisinie liberă. Anglia a interzis însă Negusului orice manifestare împotriva Italiei, câtă vreme se va afla pe teritoriul sau în apele britanice. Negusul ține însă cu tot dinadinsul să apară la Londra, probabil pentru unele răfueii“.

GERMANIA din 26 Mai într'un articol intitulat „Italia își consolidează stăpânirea în Abisinia“, scrie:

„De duminică a început în toată Abisinia o vie activitate aviatică. Se transportă trupe în toate colțurile țării, ca să se asigure ordinea și stăpânirea, precum și începearea activității de exploatare a bogățiilor abisiniene.

„De asemenea din Italia au început să plece spre Abisinia cete întregi de coloniști, care vor să-și caute norocul în această țară a făgăduinței“.

Presa polonă.

CZAS, din 20 Mai se ocupă, în articolul său de fond, intitulat: „Umbra asupra Europei“, de consecințele ce va avea asupra politicii europene anexarea Abisiniei de către Italia.

Ziarul își exprimă speranța că, cu toate că Franța se apropie de Anglia și că Italia face diferite demersuri pe lângă Germania, pentru a obține aprobarea ei, „orizontul înourat al Europei se va lumina“.

WARSAWSKI DZIENNIK NARODOWY din 22 Mai susține că „numai Statele naționale sunt menite să reformeze Liga Națiunilor și să dea bazele reale activității ei. Numai o Ligă astfel concepută poate să fie un instrument eficace pentru pacea europeană“.

ILUSTROVANY KURJER CODZIENNY din 22 Mai afirmă că Liga Națiunilor a dat faliment, însă nu ideea Ligii. „După înfrângerile din Asia, America și Africa, Liga Națiunilor ar trebui să se întoarcă în Europa“, adaugă ziarul.

KURJER WARSAWSKI din 23 Mai publică un articol de fond intitulat: „Consecințele victoriei italiene“, în care afirmă că: „Victoria Italiei este victoria fascismului; victoria fascismului înseamnă întărirea Italiei și influența ei asupra Europei, unde se va întoarce după cucerirea Abisiniei, pentru a prelua primul loc în coaliția germană. Succesul Italiei înseamnă reconstruirea frontului Stresa“.

Din succesul Italiei, ziarul nu prevede consecințe favorabile pentru Polonia; susține că Italia va renunța la pretențiunile sale în direcția sudică și va concentra toate aspirațiunile sale spre Est.

WARSAWSKI DZIENNIK NARODOWY din 25 Mai, publică, sub titlul: „Italia și Anglia“, un articol de fond, în care afirmă că o înțelegere între aceste țări este posibilă. Ziarul este sigur că conducătorii politicii italiene vor repeta asigurările lor privitoare la tendințele lor pașnice și vor încerca să normalizeze relațiile politice cu Anglia.

„In ceea ce privește Anglia — continuă ziarul — este neîndoios că ea a suferit o înfrângere politică; nu are, însă, posibilitatea de a modifica faptele îndeplinite. Pentru o intervenție armată Anglia nu are nici dorința și nici măcar posibilitatea“.

Ziarul încheie articolul său prin afirmația că Franța este cea mai păgubită în această afacere, deoarece, după alegeri, „au venit la putere elemente a căror politică este în contradicție cu interesele Franței, elemente care s'au decis pentru o politică anti-italiană.

„Se pregătește un compromis italo-englez pe contul Franței și în favoarea politicii germane“.

DUPĂ DENUNȚAREA TRATATULUI DELA LOCARNO

Presa engleză.

Tonul presei engleze lasă să se înțeleagă că succesul Italiei a modificat întru câtva atitudinea d-lui Hitler față de chestionarul englez, deoarece nu arată nicio grabă a începe tratativele respective, prin răspunsul ce-l va da.

DAILY MAIL din 19 Mai crede că până într'o săptămână guvernul englez va primi o comunicare relativ la chestionar, nu un răspuns propriu zis, ci o cerere pentru alte lămuriri, mai ales în ce privește ideea engleză despre o „Ligă modificată“, precum și despre asigurarea că Germania nu se va amesteca în afacerile interne ale altor state:

„Abia după aceea, scrie ziarul, se va hotări de către Consiliul de Miniștri dacă n'ar fi mai bine să trimită pe Lordul Halifax la Berlin, pentru a discuta situația cu d. Hitler, cu scop de a ajunge la o înțelegere pentru a putea începe tratativele între puterile Locarniene pentru o soluționare generală a problemelor din apusul Europei“.

TIMES, cu aceeași dată, este informat de către corespondentul său diplomatic că, din conversația avută de ambasadorul Angliei la Berlin cu d. Hitler, reiese că Anglia nu va primi deocamdată niciun răspuns hotărât la chestionar, până ce noul guvern francez nu va lua frânele țării. „D. Hitler vrea să vadă dacă acest guvern va avea aceleași vederi ca și precedentul, în privința pactului franco-sovietic“.

MORNING POST din 20 Mai publică un articol de fond privitor la coloniile și teritoriile asupra cărora Marea Britanie are mandate, arătând că cu toate asigurările primului ministru, nu s'au împrăștiat temerile majorității conservatoare din parlament, că discutând cu Germania condițiile de pace, guvernul consimte implicit la o revizuire a coloniilor și teritoriilor mandatate, deoarece reintrarea Germaniei în Ligă, este condiționată de ambițiile ei coloniale.

DAILY TELEGRAPH din 21 Mai publică o corespondență din Berlin, anunțând că răspunsul d-lui Hitler la chestionarul englez, va fi trimis la Londra, aproape imediat după constituirea noului guvern francez. Deci, răspunsul va fi la îndemâna guvernului englez înainte de întrunirea Consiliului Ligii la Geneva dela 16 Iunie.

Presa franceză.

În numărul din 22 Mai L'OEUVRE scrie că Reichul, în răspunsul său la chestionarul britanic, va eluda orice răspuns precis asupra unora din întrebările puse de Marea Britanie.

„Astfel, Reichul nu va răspunde la întrebarea privitoare la înapoierea sa la Societatea Națiunilor. În al doilea rând, el va refuza orice modificare a statu quo-ului în regiunea renană. De asemenea, răspunsul nu va atinge problemele coloniale“.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

EVENIMENTELE POLITICE DIN AUSTRIA

Presa franceză.

In editorialul din 20 Mai, LE TEMPS:

„Noua situație creată în Austria de remanierea cabinetului Schuschnigg continuă să reție atenția cercurilor internaționale.

„La Roma, asigurările date de d. von Schuschnigg au fost bine primite. Presa fascistă s'a abținut dela orice comentariu răuvoitor și se crede, în genere, că guvernul italian se va feri de a lua inițiative de natură să complice sarcina cancelarului, sprijinind direct sau indirect una sau alta din tendințele care se pot manifesta la Viena.

„Această atitudine nu înseamnă, însă, că diplomația italiană, absorbită de repercusiunile crizei etiopiene și de încordarea care a rezultat în relațiile italo-britanice, trebuie să se desintereseze pentru moment de situația nouă care se dezvoltă în Austria. O atare desinteresare ar echivala pentru Italia, cu renunțarea la rolul ei pe continent, ceea ce, de sigur, nu este în intențiile ducelui.

„Englezii care privesc cu oarecare îngrijorare eventualitatea unor complicațiuni în Europa Centrală, care ar cere participarea lor la o acțiune colectivă, și care, pe de altă parte, sunt puțin dispuși, din cauza eșecului politicii sancțiunilor, să ușureze treburile Italiei în regiunea dunăreană, rămân în expectativă. Ei nu se vor hotări să ia poziție, într'un sens sau altul, decât atunci când vor fi lămuriti asupra intențiilor germane.

„Problema austriacă, însă, constituie un obstacol oricărui înțelegeri italo-germane, chiar cu scopuri limitate. Informația apărută în „Manchester Guardian“, după care se prevede o schimbare a politicii germane cu privire la Anschluss, trebuie să reție atenția. Chestiunea ar fi părăsită pentru moment, pentru a înlesni un acord de principiu între Roma și Berlin.

„Orice ar fi, soarta Austriei depinde mai ales de austriei ei însăși. Dacă sunt hotărâți să mențină independența țării lor, rămânând uniți pentru a o apăra, ei vor găsi în Europa Centrală, tot sprijinul necesar. Adevărata primejdie pentru Austria constă în violența luptelor interne, în uzura ordinii noi creată de Dollfuss și dezvoltată de d. Schuschnigg.

„Svonurile relative la restaurarea Habsburgilor care circulă în mediile internaționale, rețin iarăși atenția, și întrebarea se pune, față de punctul de vedere bine cunoscut al Micii Înțelegeri și de reacțiunile posibile ale naziștilor austriaci, dacă o astfel de eventualitate nu ar însemna debutul unor grave complicațiuni“.

L'ECHO DE PARIS din 21 Mai sub semnătura d-lui Pertinax, ocupându-se de vizita prințului Stakremberg la Roma, scrie între altele:

„E probabil că vice-cancelarul Austriei a cerut sprijinul d-lui Mussolini în potriiva d-lui Schuschnigg. El e omul Ducelui care, multă vreme, până când războiul din Abisinia a impus economii, l-a susținut din punct de vedere financiar.

„El e acela care, în 1934, a convins pe cancelarul Dollfuss, de adâncă indiferență, de abținerea fatală a guvernelor dela Paris și dela Londra și de necesitatea de a cere salvarea dela protectorul italian.

„Prințul Starhemberg, impetuos și nechibzuit, s'a comportat doi ani ca un vice-rege, primind ordinele palatului dela Veneția mai mult decât un vice-cancelar.

„De ce oare cancelarul, după ce a lucrat multă vreme în logica acestui regim, a găsit cu cale să-și schimbe politica?

„Unii se întrebă acum dacă stăpânul Italiei se interesează azi tot atât de mult ca odinioară de independența Austriei, dacă, după Abisinia, Balcanii nu vor face ea atenția să se îndrepte în altă parte decât asupra Brennerului“.

Revista L'EUROPE NOUVELLE din 23 Mai, sub semnătura d-lui Jacques Ancel, ocupându-se de ultimele evenimente din Austria, scrie:

„Atâta timp cât Italia putea să vegheze pe Brenner, nazismul austriac, satisfăcut de semi-succesul din 25 Iulie 1934, s'a ținut liniștit.

„Totuși nu constituie pentru aceasta o putere latentă mai slabă.

„Cancelarul Schuschnigg desigur nu voeste Anschluss-ul, nici unificarea sa, camareri ai cancelariei, care primesc ordinele sale dela Roma, unde se amestecă vocele Quirinalului și ale Vaticanului.

„Dar consiliile care au reușit să impună Austriei să-race restituirea bunurilor Habsburgilor, care au făcut să se abroge legile de exil, cred că vor putea rezolvi chestiunea austriacă printr'o restaurare. Aceasta va fi, la început, discretă și se va mulțumi cu titlul de rege, pentru a nu speria pe membrii Micii Înțelegeri. Această politică, care găsește încurajeri chiar în Franța, și care riscă să dea foc Europei pentru frumoșii ochi ai „Măiestrii Sale apostolice“, întâlnește tot atâți adversari în Austria, cât și în Europa Centrală. Habsburgii, care au guvernat întotdeauna în contra popoarelor lor, nu se pot sprijini nici pe masele muncitorești dela Viena, nici pe țărani din Alpi, care au beneficiat de împărțirea marilor proprietăți forestiere.

„Trebue creat lui Otto, pretendentul, sprijinuri factice. Trebuie îndepărtați concurenții eventuali. De aci cele două acte grave din ultimele luni: restabilirea serviciului militar obligatoriu. Armata a fost odinioară sprijinul Habsburgilor, împreună cu birocracia și cu biserică (Aprilie); remanierea guvernului prin expulzarea lui Starhemberg, aliat prea pe față al Italiei (Mai).

„Dar armata este în mare parte hitleristă: e suficient să auzim ceea ce spun ofițerii, care scontează să fie primiți în Reichswehr și care speră cele mai înalte destine.

„Dar milițiile catolice nu sunt de loc garantate în contra hitlerismului: e suficient să citim, ceea ce a scris de curând ziarul „Reichspost“, odinioară organul creștinilor. Toate acestea aduc apa la moară hitlerismului. De doi ani, susținând guvernul dietatorial și de drept divin dela Viena, politica franceză ignorantă sau conștientă a retras Austriei independentă ajutoarele sale cele mai puternice, pe muncitorii din Viena, a permis introducerea unei armate, care va deschide nazismului ușile Vienei și, mai ales, a unei stări de spirit care, în locul unei Italii protectoare disprețuită, va prefera întotdeauna o Germania dominatoare, care îi impune.

„Noul guvern francez, încheie d. Jacques Ancel, va face bine să pună lucrurile la punct și să dea mașina îndărăt.

„Acum ar fi încă vreme“.

Presă germană.

DEUTSCHE ALLGEMEINE ZEITUNG din 20 Mai scrie că: „misiunea prințului Starhemberg pe lângă Mussolini n'a corespuns așteptărilor prințului. Mussolini l-a îndemnat la temperarea acțiunii de răsvărire împotriva cancelarului Schuschnigg, sfătuindu-l să întrețină Heimwehrul în credința fascistă de înmănumare la politica italiană. Mussolini i-a explicat că acum sunt alte probleme politice mai însemnate, care absorb atenția Italiei și Europei și de aceea chestia austriacă trebuie să-și aștepte rândul.

„Prințul Starhemberg a plecat amărît și bolnav într'o stațiune climaterică italiană să-și caute de sănătate“.

Presă engleză.

NEWS CHRONICLE din 19 Mai este informat din Viena, „din sursă de încredere“, că contele Bethlen este la Roma, consultându-se cu d. Mussolini și cu prințul Starhemberg, ex-vice-cancelarul Austriei.

„Subiectul conversațiilor, comunică ziarul, este înapoierea la tron a arhiducelui Otto“.

TIMES din 20 Mai examinează situația din Austria, descriind rivalitățile politice acute care tulbură bunul mers al lucrurilor. Descrie înființarea Heimwehr-ului contra mișcării marxiste, până ce a luat atitudine contrară național-socialiștilor, ducând la înființarea dictaturii duble din Viena. Constată că impunerea treptată pe care o asumă Heimwehr-ul în afacerile Statului a dus la situația de azi „care cerea imperios desființarea acestei instituții“.

Constată că guvernul, cu toate greutățile, poate rezista situației, chiar față de amenințările aderenților prințului Starhemberg, care vor trece la național-socialiști, deoarece, adaugă ziarul:

„Acest lucru nu poate schimba punctele esențiale ale situației, după care, conform opiniei cunoscătorilor, guvernul, datorită forțelor militare și polițienesti bine echipate, este stăpân pe situația internă și poate înfrânge orice tulburări. O lovitură din afară însă este ceva cu totul deosebit, dar efectele ei nu sunt de resort austriac, ci european“.

DAILY HERALD, din 21 Mai, publică o corespondență din Viena semnată de Friedrich Schen, în care spune că Austria este cheia soartei Europei; iar declinul Heimwehr-ului este reflexul săbîrîi situației d-lui Mussolini.

DAILY TELEGRAPH din 22 Mai 1936 primește din Viena următoarele: „Printr'un decret promulgat în ziua de 22 Mai, d. Schuschnigg s'a instalat el însuși ca singur dictator al Austriei“.

„Prin noua lege cancelarul obține puterea absolută asupra frontului „fatherland“, având titlul de leader.

„Noua lege declară pe d. Schuschnigg suveran absolut al Austriei și în același timp înregistrează eclipsa completă a prințului Starhemberg, vice-cancelarul depozdat“.

DAILY TELEGRAPH din 23 Mai anunță că d. Schuschnigg a hotărît să dezarmeze complet Heimwehr-ul decretând naționalizarea industriei armamentelor în Austria.

Redactorul diplomatic al ziarului NEWS CHRONICLE anunță din Budapesta că actualmente se află în Ungaria o foarte importantă misiune militară germană.

Misiunea a cărei prezență a fost ținută secretă, se compune din doi generali, doi coloneli și mai mulți ofițeri inferiori.

Apropiata sosire a generalului Goering pentru o partidă de vânatoare pare a avea de asemenea o semnificație politică.

NEWS CHRONICLE crede că nu este de așteptat ca Ungaria și Austria să urmeze Italia, în cazul când aceasta ar părăsi Societatea Națiunilor.

„Cancelarul Schuschnigg, continuă ziarul britanic, a dat a înțelege că sigura împrejurare în care țara sa s'ar putea vedea silită să părăsească Geneva, ar fi aceea a unei condamnări a Austriei pentru că a restabilit serviciul militar obligator, călcând tratatul dela Saint Germain. D. Schuschnigg a manifestat însă speranța că consiliul Societății Națiunilor nu va lua o asemenea hotărâre“.

Presa sovietică.

IZVESTIA din 23 Mai, sub titlul „Ce se petrece în Austria“, comentează situația din această țară, spunând între altele:

„La 14 Mai a fost demis din guvern stâlpul regimului, prințul Starhemberg, conducătorul Heimwehrului și visătorul dictaturii austriace, sistem Mussolini.

„Faptul acesta atât de grav a fost provocat sub influența evenimentelor politice, atât interne cât și externe.

„Criza capitalismului mondial a avut efecte dezastruoase în Austria, iar mica burghezie, funcționăria și intelectualitatea fără de lucru s'au aruncat în brațele fascismului, care obținea mari succese în Germania.

„Blocul reacționar stabilește legături cu organizațiile fasciste, iar Viena proletară s'a pomenit înconjurată de un bloc catolico-fascist.

„Pe de altă parte social-democrații, în loc să se opună, cedau pas cu pas fascismului reacționar.

„În anii de după războiu s'au observat în Austria tendințe de unire (Anschluss) cu Germania. Aceste tendințe au fost brusc schimbate, odată cu venirea la putere a lui Hitler. Austria tinde acum spre o colaborare cu Franța, Anglia și Mica Antantă, fapt care neliniște testele curentele conducătoare italiene.

„Pentru a micșora influența național-socialistă în Austria, fascismul italian stabilește legături cu fasciștii din Austria, creându-se frontul patriotic, supus Romei.

„După întâlnirea lui Dollfus cu Mussolini, reacțiunea provoacă mereu muncitorimea austriacă, fapt din care au decurs evenimentele dela Viena din Februarie 1934. Dictatura lui Dollfus și Starhemberg este înlocuită, după asasinarea lui Dollfus, de către național-socialiștii prin dictatura Schuschnigg și Starhemberg. Presiunea exercitată de Italia și susținută de Starhemberg, admirator fervent al fascismului italian, face ca Austria să nu ia parte la sancțiuni contra Italiei în războiul italo-abisinian.

„În timp ce Italienii se afundă în Abisinia, Schuschnigg sondează terenul pentru o reapropiere de Franța, Anglia și Mica Antantă. Pe de altă parte Schuschnigg restabilește serviciul militar, micșorând astfel însemnătatea Heimwehrului. Masele muncitorești austriace sunt înviorate în urma succesului Frontului popular în Spania, Franța și Grecia. Gruparea lui Schuschnigg începe să înțeleagă că în situația internațională curentă, orientarea exclusivă către Italia poate avea urmări dezastruoase. Starhemberg se opune însă, susținând că Schuschnigg cochetează cu Marxștii.

„În urma telegramelor de felicitare trimise de Starhemberg, în calitate de vicecancelar, lui Mussolini, în care primul felicită pe acesta de victoria în Abisinia, acuzând democrația de „neînște“, Schuschnigg demite pe Starhemberg, rămânând singur dictator în Austria.

„Actualmente există temerea că această unică dictatură poate duce la restanțarea Habsburgilor.

„Situația Austriei interesează întreaga Europă, având în vedere situația strategică a acestei țări, iar evenimentele ce se petrec acolo capătă astfel o însemnătate internațională“.

Presa polonă.

CZAS din 18 Mai afirmă în articolul său de fond intitulat „Tu felix Austria?“ că problema austriacă este cea mai actuală și cea mai arzătoare din toate problemele internaționale.

Ziarul scrie între altele: „Mica înțelegere nu va putea continua mult timp politica ei de balansare față de Austria și va trebui să aleagă între Austria întărită și consolidată și ștergerea ei din rândul Statelor independente“.

Presa iugoslavă.

Ziarul iugoslav SLOVENEK din Lyubliania, cu data de 19 Mai, analizează, într'un editorial, schimbarea adusă de cancelarul Schuschnigg, în guvernul austriac și între altele scrie:

„Se știe că Starhemberg era spiritul rău, care împingea spre Habsburgi.

„Schuschnigg se găsește în prezent într'o situație unică pentru a crea câteva lucruri utile Europei și pentru a îndepărta pericolul habsburgic“.

POLITICA din aceeași zi publică pe prima pagină o corespondență din Viena, în care analizează situația politică din Austria. După renunțarea guvernului, scrie că prima acțiune a noului guvern va fi dezarmarea heimwehrului.

NOVOSTI din Zagreb, cu data de 20 Mai, publică sub titlul „Ultima schimbare din Austria“, un lung editorial, în care analizând cauzele frământărilor interne din Austria, relevă că ele sunt în strânsă legătură cu influențele politice externe.

„Jocul și intriga politică dintre clericali, fasciști, democrați nu este altceva decât lupta dintre Roma, Paris și Londra. Dacă conducătorii taberei unitare patriotice din Austria vor reuși în adevăr să disolve acele organizații, care prin teroare și forță împiedicau libera dezvoltare a poporului austriac, cu ajutorul direct din străinătate, în cazul acesta ultima schimbare guvernamentală din Austria trebuie să ne bucure“.

OBZOR din 20 Mai, publică un lung articol, în care comentând actuala remaniere a guvernului austriac, afirmă că „la Londra, la Paris și, fără îndoială, la Praga această schimbare politică internă a Austriei a produs o satisfacție, pentru că fascismul neînfrânat al lui Starhemberg producea mereu îngrijorări“.

Corespondentul special al ziarului VREME scrie într'o corespondență din Viena că „Heimwehrul, după luarea măsurilor energice din partea noului guvern, Schuschnigg nu mai prezintă niciun pericol, însă pericolul național-socialist rămâne tot așa de mare.

„Un lucru este clar, scrie în concluzie ziarul:

„Reichul este reprezentat la Viena de un diplomat foarte viclean. Sub camuflajul catolicismului și legitimismului, el caută să influențeze conducerea politică din Austria, prezentând astfel o neînșteată amenințare“.

Presă belgiană.

Sub titlul „Soarta Austriei“, ziarul LE SOIR din 20 Mai scrie:

„După unele informațiuni, cancelarul Hitler ar fi dispus să amâne realipirea Austriei Reichului, dacă poate prin această distruge frontul dela Stressa și atrage Italia în sfera germană, formând cu ea în centrul continentului un bloc care s'ar opune puterilor rămase credincioase Societății Națiunilor.

Pe de altă parte diplomația britanică se arată foarte activă la Berlin. Anglia caută o revanșe asupra Italiei în Europa, fiind știut că nu manifestă decât un interes relativ pentru soarta Austriei.

„In grupul Micii Înțelegeri, există cel puțin două puteri care ar prefera realizarea Anschlussului decât restaurarea Habsburgilor la Viena și la Budapesta.

„In acest moment soarta Austriei se hotărăște între Berlin și Roma“.

Presă cehoslovacă.

NARODNI LISTY din Praga, cu data de 18 Mai, publică un articol semnat de d. Jar Soukenka, care scrie între altele:

In prezent chestiunea ce trebuie să ne preocupe este până unde va merge cedarea și supunerea lui Starhemberg noii situațiuni și cum va fi rezolvată problema dezarmării asociațiilor voluntare“.

In încheiere, ziarul își exprimă părere, că, „neînțelegerile existente în sferele guvernamentale ajută mult mișcarea național-socialistă, care încearcă din nou să ia puterea în mâinile sale“.

NARODNI OSVOBOZENI cu aceeași dată publică un articol al d-lui A. Peslo, care afirmă că „actuala schimbare din Austria este în strânsă legătură cu conflictul italo-englez și că Anglia vrea să probeze învingătorului Mussolini că poate, împotriva voinței lui, să opereze pe teritoriul european și chiar pe terenul celor mai apropiați vecini ai Italiei“.

Autorul articolului adaugă apoi în continuare:

„După unele informațiuni, rolul principal în actuala schimbare l-ar fi jucat aurul.

„Heimwehrul lui Starhemberg se zice că era finanțat de Roma, de unde avea și sprijinul moral.

„Anglia are experiență veche în folosința monedei, pe care o întrebuintă în Austria și în alte State, pentru a le înarma împotriva Romei“.

ČESKÉ SLOVO din 18 Mai publică sub forma unui articol o corespondență specială din Viena, în care între altele reamintește că în cereurile politice se știa de mult că după culise se duce luptă între Heimwehr și aripa catolică.

„Duumviratul, în care punctele de vedere ale celor doi conducători erau diferite, trebuia să ducă la acest sfârșit.

„Starhemberg simțindu-se mai slab, a plecat.

„Viitorul va proba dacă partea pozitivă a guvernului reconstituit va avea întâietate asupra părții negative“.

NARODNI POLITICA, vorbind de complicarea situației în Austria, scrie că înfrângerea lui Starhemberg înseamnă începutul aplicării planurilor lui Schuschnigg pentru colaborarea cu Statele Europei Centrale, dar în același timp și o apropiere de adepții restaurării habsburgice.

Presă maghiară.

Cu data de 21 Mai, PESTER LLOYD publică un articol, în care susține că punctul nevralgic al Europei este Austria. Ziarul scrie:

„Datorită situației ei centrale, Austria a devenit după războiul punctul nevralgic al Europei. Acolo se încrucișează sferile de interese ale marelui puteri italiene cu politica Micii Înțelegeri și cu aceea a Germaniei. Ca aliat al Statelor succesoare, Franța este tot atât de interesată de soarta austriacă ca și vecinul dela Sud.

„Nu este de mirare că un astfel de Stat este mereu înconjurat de un nor de îngrijorare. Nu este de mirare că Austria suferă.

„Privim aceste suferințe ale poporului vecin cu simpatia care rezultă din intima și vechea unire politică“.

După ce arată că d. Schuschnigg a reperțat un succes, scrie în continuare:

„Primul pas al d-lui Schuschnigg a fost urmat de succes. Dar rămâne să se vadă dacă această nouă transformare a forțelor politice s'a terminat și s'a asigurat.

„Semnele nervozității interne din întreaga țară par a fi o indicație, că n'a trecut încă perioada critică după operația d-lui Schuschnigg. Toți adevărații amici ai poporului austriac, în rândurile lor și în fruntea lor Italia și Ungaria, pot avea numai unica dorință ca d. Schuschnigg să aibă succes și să termine victorios opera începută, cu atâta energie fermă, a consolidării definitive a Austriei, trecând peste toate obstacolele“.

Presă bulgară.

Ziarul MIR din Sofia, cu data de 19 Mai, sub titlul „Evenimentele din Austria“, publică un lung editorial, semnat de d. Nicolov, în care autorul, examinând cauzele îndepărtării prințului Starhemberg din guvern, relevă că, deși fostul vicecancelar nu mai este ministru, totuși fiind conducătorul „Apărării naționale“, va avea o influență decisivă asupra actualului guvern.

Analizând situația politică din Austria, după asasinarea lui Dollfus, ziarul scrie că prin actuala criză Starhemberg a suferit o înfrângere, prin desființarea dualismului Schuschnigg-Starhemberg.

„Schuschnigg, care a rămas singurul conducător al Austriei, va avea de rezolvat numeroase probleme foarte grele. Va trebui să lupte pe de o parte împotriva național-socialiștilor și pe de altă parte cu partidele de stânga.

„Va trebui, concomitent cu această luptă, să lucreze pentru menținerea independenței austriace, să lucreze în conformitate cu statutele Societății Națiunilor și să stea aproape de Italia.

„Problemele sunt grele — conchide ziarul — și rezolvarea lor nu poate nimeni s'o prevadă“.

Ziarul SLOVO din 18 Mai publică, sub titlul „Remanieri guvernamentale... în etape“, o corespondență din Viena, semnată de Frantz Schik, în care scrie că „actuala remaniere guvernamentală din Viena înseamnă epilogul primei etape a luptei între prințul Starhemberg și cancelarul Schuschnigg și desființarea dualismului sistemului autoritar.

„Rămâne de văzut dacă noul guvern va reuși să înăbușe unele tendințe separatiste și să înlăture încordarea existentă. Cereurile bine informate afirmă că victoria lui Schuschnigg este temporală și că nu poate fi vorba de „concentrare și dictatură“ guvernamentală. In afară de acestea, problema dezarmării Heimwehrului este de sigur foarte grea. Se speră că spiritul împăcinitor al cancelarului federal va reuși să îndepărteze toate piedicile pentru a salva Europa Centrală și Austria de disordii, care la urma urmei pot să aducă amestecul armat al țărilor străine“.

SITUAȚIA POLITICĂ DIN FRANȚA

Presa franceză.

Intrevederea care a avut loc în ziua de 19 Mai, între d-nii Blum și Herriot, interesează în cel mai înalt grad ziarele franceze.

LE JOURNAL, din 20 Mai, scrie că culoarele Camerei erau foarte animate de comentariile asupra acestei întrevederi. „Se comenta informația, după care d. Herriot ar refuza departamentul externelor și și-ar pune în schimb candidatura la președinția Camerei“.

Ziarul reproduce și declarația făcută de d. Meyer, deputat și primarul orașului Havre, membru influent al partidului radical-socialist: „Sunt autorizat a anunța, în numele d-lui Herriot, a declarat d-sa, că acesta este candidat la președinția Camerei. Nimic nu ne face a crede că el ar fi revenit asupra hotărârii sale“.

L'OEUVRE se întreabă: Ce a ieșit din această întrevedere? Secretul este păstrat cu strânicie. Chiar dacă d. Herriot a refuzat externele, pronosticul trebuie încă rezervat“.

L'HUMANITÉ speră că d. Herriot nu va persista în refuzul său. „Nu putem considera această atitudine ca definitivă. Este firesc ca d. Herriot să se rezerve în vederea apropiatei reuniuni a comitetului executiv al partidului radical-socialist. Dacă acesta îl va ruga să primească, va putea d. Herriot să se recuze?“

LE POPULAIRE se mărginește a anunța întrevederea, în două rânduri, fără a face vreun comentariu.

PETIT JOURNAL crede că refuzul d-lui Herriot este definitiv. În acest caz, ziarul crede că Ministerul Afacerilor Străine ar fi oferit d-lui Chautemps. Ziarul anunță, de asemenea, că d. Bouisson se va prezenta la alegerea ca președinte al Camerei, astfel că pentru această demnitate vom asista la o competițiune interesantă.

D. Pertinax, în L'ECHO DE PARIS din 19 Mai, ocupându-se de întrevederea pe care d. Léon Blum a avut-o cu d. Eden, la Paris, scrie:

„Cu toate că n'a transpirat nimic din această conversație, totuși putem ușor imagina ceea ce aceste două persoane au putut să-și spună. În ceea ce privește problema abisiniană, d. Léon Blum nu va lua nicio inițiativă. El se va mulțumi să sprijine recomandările cabinetului dela Londra, care, de opt luni, conduce jocul. Altfel zis, Anglia este invitată să-și ia răspunderile sale.

„Cât despre Germania, cauza principală a pericolului care amenință Europa, d. Léon Blum consideră că, pentru a pune de partea Franței opinia publică anglo-saxonă și pentru a libera conștiința francezilor, ne revine sarcina, în primul rând, de a re lua conferința dezarmării, de a o reinvia.

„După părerea noastră, întreprinderea e plină de pericole. Ea este capabilă de a face să se prăbușească definitiv pacea europeană“.

Ziarele din 24 Mai consideră că viitorul președinte al consiliului dispune de toate informațiunile necesare pentru a fixa liniile mari ale viitorului guvern. Rămâne chestiunea delicată a portofoliului externelor asupra căreia pronosticurile continuă.

„Este o chestiune spinoasă, scrie PETIT PARISIEN, care se dovedește a fi punctul nevralgic al viitoarea formațiuni guvernamentale“.

Mai departe ziarul arată că numele cele mai des citate în culoarele Camerei erau ale d-lor Chautemps, Delbos și Bonnet.

EXCELSIOR crede că, în primul rând, vine candidatura d-lui Paul Boncour, urmând apoi d-nii Delbos și Bonnet. Ziarul arată că d. Chautemps ar fi declarat prietenilor săi că, în cazul când i s'ar oferi Ministerul Externelor, nu va primi acest portofoliu. Unele personalități radical-socialiste ar fi, însă, dispuse să exercite o presiune asupra sa pentru a-l determina să primească.

PETIT JOURNAL citează, de asemenea, numele d-lor Delbos și Bonnet, dar adaugă: „Două personalități se ridică deasupra celorlalte: Chautemps și Boncour“.

INTRASIGEANT scrie:

„Intru cât privește compoziția viitorului guvern, ținem să repetăm că până acum nu s'a fixat nimic definitiv.

„Intru cât privește programul, titlurile capitolelor principale se pare că vor fi: abrogarea progresivă a decretelor-legi, reforma consiliului și regenței Băncii Franței, o vastă campanie de lucrări publice, democratizarea armatei, purificarea administrativă și naționalizarea morii din industriile „de războiu“.

„Pe lângă aceste probleme este probabil că deputații comuniști vor cere și amnistia pentru condamnații politici ai extremei stângi.

„În orice caz toate aceste chestiuni vor fi puse la punct înainte de constituirea noului guvern“.

În ziarul LE POPULAIRE din 27 Mai, d. Leon Blum amintește că deocamdată nu este însărcinat în mod oficial cu nicio misiune.

D-sa scrie: „Se poate deci și trebuie să se înțeleagă că numai cu foarte mult tact și discreție pot să continue activitatea pregătitoare. De asemeni n'ar trebui să se răspândească în public diferite știri probabile, plauzibile sau absurde asupra viitorilor membri ai guvernului ca și asupra punctelor programului, care ambele nu pot să aibă un caracter definitiv.

„Ar trebui ca opinia publică să fie scutită de acest joc al comentariilor contradictorii, de sfaturi și propuneri, și adesea chiar de amenințări care sunt lipsite de orice bază reală“.

Presa germană.

Presa germană a urmărit cu interes desfășurarea frământărilor politice din Franța pentru alcătuirea noului guvern și în special acțiunea și declarațiile d-lui Leon Blum, căpetenia frontului popular biruitor în recentele alegeri parlamentare.

Astfel DEUTSCHE ALLGEMEINE ZEITUNG, din 19 Mai, atacă într'un articol primele declarații ale d-lui Leon Blum, pe motivul că acesta consideră Rusia sovietică între democrațiile continentale și acordă acesteia o importanță deosebită europeană, opunându-o Germaniei, Angliei și Italiei.

„Cu alte cuvinte, conchide ziarul, d. Blum manifestă o vădită tendință de sovietizare a Franței, după tristul exemplu spaniol, punându-se sub tutela și influența dezastruoasă a unei puteri, care a desființat noțiunea națională și numele țării, fiindcă Rusia nu mai e Rusia, ci „Uniunea Republicelor Socialiste-Soviete“, pe scurt U. R. S. S.

„Numai dacă poporul francez îi va îngăduit o asemenea abdicare dela ceea ce constituie și astăzi mândria lui de căpetenie. Noi nu credem că Franța va îngădui Blumi-zarea ei, și ea adversarii leali trebuie s'o spunem“.

VOLKISCHER BEOBACHTER din 19 Mai, într'un articol intitulat „A doua față a Franței“, scrie între altele: „după recente alegeri parlamentare din Franța s'a crezut că izbânda frontului popular, care a pornit la luptă cu lozincă cea mare „capitaliștii să plătească“, va face ca politica franceză să se sovietizeze și cei „200 de mari capitaliști ai Franței“, care posedă acțiunile și deci averea Băneii Franței să fie distruși.

„Dar chiar d. Leon Blum, după alegeri, a început să pue apă multă în vinul electoral. Până acum niciun guvern francez, nici chiar Clémenceau, n'a isbutit să atace cu succes „cetatea de aur“, care e Banca Franței. Cum își închipue cineva că va izbuti d. Leon Blum?“

„O putere formidabilă stă în mâinile guvernatorului, ale celor doi vice-guvernatori și ale celor 15 regenți ai Băneii Franței și nimic nu poate sdruncina această putere, decât revoluția. Să nu se uite că 96 de formidabile instituții capitaliste (27 băneii, 17 societăți de asigurare, 13 societăți miniere, 6 metalurgii, între care Schneider-Creuzot și de Wendel, 11 uzine chimice, 7 uzine electrice și de gaz, 15 societăți de căi ferate și transport), care toate la un loc reprezintă un capital de 120 de miliarde de franci francezi, sunt afiliate și strâns legate de institutul de emisiune al Franței.

„Dar dacă la aceste formidabile avuții active și productive, care însumează toată viața economică franceză, se adaugă și presa franceză, care îi stă la dispoziție, fiindcă e un secret public că nicio gazetă pariziană nu e independentă, ci aparține unui grup de interese capitaliste, și dacă se adaugă și agenția „Havas“, care deține monopolul stărilor și publicității franceze, ca și monopolul desfacerii și răspândirii publicațiilor, atunci oricine își dă seama că tot sbuciumul loevace actual al stânzei franceze triumfătoare e un bluff, o demagogie, o gogorită sfârșitoare, bună pentru înșelat naivii.

„Vorba unui celebru cunoașcător francez „plus ea change, plus c'est la même chose“ (cu cât se schimbă mai mult, cu atât e același lucru).

„Deci, cu un cuvânt, nimeni nu va putea să eue-rească „cetatea de aur“, care e Banca Franței“.

GERMANIA din 20 Mai scrie că „biruința frontului popular a stârnit totodată o eriză a fascismului francez, și că, după comentariile purtătorilor de cuvânt ai dreptei franceze, nu există decât o singură salvare, și anume: „unirea tuturor forțelor de dreapta într'un front unic național-socialist“.

FRANKFURTER ZEITUNG din 20 Mai, scrie:

„Pentru portofoliul externelor se dă în Franța o luptă acerbă. După refuzul categoric al lui Herriot, lupta se dă între Paul Boncour, Chantemps, Ducloux, Bonnet, ea la sfârșit să ia conducerea politicii externe Leon Blum însuși“.

KÖLNISCHE ZEITUNG din 20 Mai scrie „Guvernul pe care îl pregătește Leon Blum Franței întâmpină pe fiecare zi noi greutăți. După demagogia electorală care a urmărit și a dobândit succesul, a venit trezirea la realități, la acele realități esențiale de existență economică și politică, pe care orice francez cu dragoste de țară le consideră sfinte și deci în acel domeniu sacru, care se cheamă „noli me tangere“. Cum nicăieri, dar mai ales în Franța, nu se joacă nimeni cu cele sfinte, d. Blum se vede silit, pe măsura ce se apropie de guvernare, să se trezească la realitate și să fie mai circumspect cu marile principii călăuzitoare ale politicii franceze. S'a convins

și el că electoralul nu se poate confunda cu răspunderea guvernării. Oricum se va alcătui noul guvern francez, un lucru e sigur, că d. Blum nu va îndrăzni să schimbe principiile fundamentale de guvernare, fiindcă dacă prin absurd ar îndrăzni, își va frânge gâtul, cu tot succesul său electoral. În afară de puterile electorale mai sunt în Franța și alte puteri hotărâtoare, ca marea finanță și burghezia, pe lângă patrioții fanatici și militarii, care nu vor îngădui abateri esențiale din patrimoniul național“.

VÖLKISCHER BEOBACHTER din 20 Mai scrie: „Înapoierea fără veste și înainte de vreme a lui Herriot dela Lyon la Paris a uimit numai pe naivi, fiindcă pe oricine cunoaște lucrăturile și abilitățile politicianilor, chiar sau mai ales ale celor mai democrați, jocul d-lui Herriot nu-l surprinde. Herriot se lasă rugat și cu toată împotrivirea sa „categorică“ de-a primi externele, până la urmă va primi, dacă va vedea că oamenii săi nu sunt agreeți. Ori câtă dibăcie și violență ancestrală ar acumula Leon Blum, Herriot e un vulpoiul prea experimentat în politică și în manevre de culise, ca să-i scape situația din mână și să nu-și asigure, fie și în ceasul ultim, stăpânirea conducerii politicii externe a Franței“.

KÖLNISCHE ZEITUNG din 21 Mai, în editorialul intitulat „Blum presează, Herriot sovăie“, scrie, între altele: „Pe când Leon Blum, în dorința de-a își asigura o majoritate parlamentară statornică asigurătoare de guvernare mai îndelungă, caută prin toate mijloacele să si asigure concursul efectiv al lui Herriot, acesta sovăie cu o fină abilitate, părând preocupat numai de grijiile țării, de soarta economică a patriei și de propovăduirea și asigurarea păcii.

Din această atitudine a lui Herriot, partizanii săi au înțeles că trebuie să nu-l asigure pe Leon Blum de concursul lor necondiționat, ci de un concurs analitic dela caz la caz, ceea ce adânc îl întristează pe Leon Blum“.

GERMANIA din 24 Mai scrie că „Chantemps nu e agreeat de U. R. S. S. să i se încredințeze portofoliul externelor în viitorul guvern Blum, fiind socotit printre prea apropiatii și devotații prieteni ai lui Laval, precum și printre parlamentarii, care nu s'au prea entuziasmat și n'au susținut cu ardoare pactul franco-sovietic. Dar aceasta dovedeste și mai mult și mai bine teza noastră, că Rusia Sovietică a început să influențeze direct și primejdios treburile politice interne franceze“.

BERLINER BÖRSEN ZEITUNG din 24 Mai scrie:

„Leon Blum pactizează cu comuniștii francezi și se vede nevoit să-și sprijine guvernarea și pe voturile lor parlamentare, însă cine cunoaște credința comunistă și tactica lor, nu poate să acorde încredere făgăduelilor roșii, așa că încă d. Blum va avea în curând o mare deziluzie“.

Presa iugoslavă.

Ziarul PRAVDA din Belgrad, cu data de 19 Mai, ocupându-se de viitorul guvern francez, aduce elogii d-lui Blum, scriind între altele:

„În calitatea sa de politician socialist, d. Blum rămâne consecvent principiilor sale; el nu a deviat niciodată din calea stabilită încă din tinerețe; el a rămas credincios teoriilor și tratatelor creatorului socialismului francez, lui Louis Blanc“.

După ce arată că partidul d-lui Blum a jucat întotdeauna un rol de intermediar între radicalismul de stânga și extrema stângă, ziarul adaugă „că și-a îndeplinit rolul său cu abilitate, fără să profite de numeroasele ocazii ce i sa' u prezentat pentru participarea la guvernare. Astăzi Leon Blum se apropie de realizarea idea-

lului său politic, iar Franța în aceste momente critice așteaptă mult dela dânsul“.

OBZOR din Zagreb, cu aceeași dată, afirmă într'un editorial că „dacă d. Blum va lua conducerea Ministerului Afacerilor Străine, îi va fi foarte greu de a realiza noua acțiune, referitoare la dezarmarea generală, așa precum a declarat d-sa în jurnalul său „Le Populaire“.

„Politica lui Blum în privința Italiei este de asemenea foarte vagă, căci până în prezent d-sa nu a vorbit de loc de planurile sale pentru organizarea păcii. Realitatea însă cere răspunsul: „dacă este pentru politica lui Flandin, aceea dela Stressa sau pentru o pedeapsă exemplară a agresorului, precum dorește amicii săi britanici“.

HRVATSKA STRAZA, organul catolic croat, critică sub semnătura lui Rys, politica Frontului popular și prevede mari dificultăți interne în Franța, de care va profita cancelarul Hitler.

Presa polonă.

WARSAWSKI DZIENNIK NARODOWY din 19 Mai publică sub titlul: „Blum“ un articol de fond, în care afirmă că prin preluarea guvernului în Franța de către d. Blum, „va ajunge la putere politica „poporului fără patrie“, politica evreiască, care va lupta împotriva naționalismului și mai ales va îndrepta loviturile ei în contra Italiei“.

NOUL GUVERN POLON

Presa germană.

Presa germană a scris câteva articole de apreciere și comentarii privitoare la remanierea guvernului polonez.

Astfel, GERMANIA din 19 Mai scrie:

„Pe vremea mareșalului Pilsudski o schimbare de guvern în Polonia nu constituia un eveniment prea însemnat politic, fiindcă, deși aparent numai ministru de război și inspector de armată, Pilsudski era de fapt stăpânitorul atotputernic al patriei sale și el hotăra numirea primilor-miniștri și alcătuirea cabinetelor. Schimbările erau socotite mai mult ca o „schimbare de gardă“, decât o schimbare de conducere politică. După moartea mareșalului nu s'a mai găsit un succesor cu prestigiul și puterea de dominațiune a lui Pilsudski, un regisor din culise, care să tragă toate sforile cu dibăcia marelui patriot, militar și om politic, ca mareșalul. Mareșalul însemna, însă, stabilitate și precizie în viața politică, în cea economică și în viața națională polonă.

„Acum situația s'a schimbat. Polonia trăiește din testamentul politic-militar al mareșalului Pilsudski și oamenii ei politicii de vază se străduiesc să-l împlinească și să-l execute, continuându-l, însă cu mijloace mai slabe decât ale mareșalului.

Guvernul Kosiolkowski-Kwiat-Kowski n'a putut realiza nici echilibrarea bugetului, nici reînvierea vieții economice și nici diminuarea șomajului, așa că în urma manifestărilor de nemulțumire din țară, mai puternice la Cracovia și Lemberg, a trebuit să închine steagul și să demisioneze.

„Puterea a trecut în mâna armatei. După sfatul și îndemnul inspectorului general al armatei gen. Rydz-Smigly, președintele republicii a încredințat guvernul generalului de divizie Slawoi-Skladkowski, fost vice-ministru al armatei în cabinetul precedent, ceea ce înseamnă că noul guvern se caracterizează prin mână forte. Păstrând liniile mari în politica externă, noul guvern e preocupat de restabilirea ordinii interne și de redresarea vieții economice“.

KÖLNISCHE ZEITUNG din 19 Mai, comentând remanierea guvernului polonez, scrie: „Cine își închipuie că după moartea mareșalului Pilsudski, regimul politic va reveni jocului dintre partide, se înșală. Sistemul politic „Pilsudski“ s'a înrădăcinat adânc în Polonia și putem afirma că și acum, ca și sub Pilsudski, schimbarea guvernului nu e decât o „schimbare de gardă“.

„Schimbarea de gardă“ Skladkowski înseamnă numai

un guvern militar, care să îngrijească de ordinea internă și de înzestrarea armatei, cu excluderea frământărilor și certurilor politice, însă cu păstrarea politicii externe tradiționale“.

Presa cehoslovacă.

CESKE SLOVO din 21 Mai publică sub titlul „Nimic nou în Polonia“, o lungă corespondență din Varșovia, în care ocupându-se de schimbarea guvernului polon, scrie că „guvernul generalului Skladkowski nu va aduce decât unele schimbări în politica internă. În ce privește politica externă, ea va rămâne neschimbată.

„Ministrul Beek este socotit în cercurile oficiale ca un devotat al politicii externe independente“.

„El se sprijină pe alianța cu Franța și România și pe pactele de neagresiune cu Rusia Sovietică și Germania, și dorește să păstreze independența față de toți“.

Presa sovietică.

În legătură cu constituirea guvernului Skladkowski, ziarul PRAVDA din 18 Mai examinează situația internă din Polonia și afirmând că criza economică și politică din această țară a ajuns la apogeu, spune:

„Guvernul Skladkowski este o provocare aruncată tuturor maselor muncitoare, tuturor forțelor antifasciste din Polonia“.

D. Carl Radck semnează un articol în ISVESTIA din 18 Mai, intitulat „Ce se întâmplă în Polonia“, în care redă situația din această țară, nu au după moartea mareșalului Pilsudsky.

„Mareșalul Pilsudsky a lăsat Polonia într'o stare de profundă eriză economică, care s'a accentuat în anul următor, deși aproape în întreaga lume capitalistă s'a observat o îmbunătățire temporară.

„Această stare deplorabilă a Poloniei a făcut ca satul să nu rămână în nepăsare, observându-se o serie de mișcări și demonstrațiuni, rezultate ale apropierii dintre țărani și muncitorii dela orașe. În localitățile în care s'au semnalat turburări, influența comunismului este mai slabă decât în fosta Polonie țaristă. Totuși, pe măsura prelungirii crizei și a activității desfășurate de masele populare, se observă învierea partidelor și grupărilor politice.

„Astfel gruparea reacționară a „endecilor“ încearcă a îndrepta nemulțumirea micii burghezii contra evreilor, iar la măsurile guvernului, răspund, acuzându-l că ar fi evreese.

„Turburările din ultimul timp, cât și incapacitatea guvernului Koscialkovski au dus la demiterea sa, încredințându-se frânelor Statului generalului Slawoj Skladkowski, om de mână forte.

„Intreaga presă polonă și străină, asigură însă că de fapt primul ministru și întreg guvernul vor îndeplini ordinele generalului Ryz-Smigly, care a susținut și menținerea în guvern a fostului prim-ministru Koscialkowski.

„După moartea mareșalului Piłsudski, siguranța partizanilor săi la alegeri a scăzut simțindu-se o tendință de colaborare cu stânga.

„Dar pentru acest lucru trebuia să se dea ceva țăranilor și micii burghezii. Trebuiau luate măsuri hotărâtoare în ramura politicii economice a Statului. Tendințele spre stânga sunt susținute în Polonia de cercuri largi din armată, care înțeleg foarte bine însemnătatea țăranilor în caz de război.

„De asemenea, numai naționalizarea industriei de război poate aduce o îmbunătățire tehnică.

„Contra tendinței guvernului spre stânga și contra politicii sale inflaționiste, există însă următoarele argumente:

„Masele țărănești doresc nu numai îmbunătățirea situației lor economice, ei vor să aibă influență asupra guvernului, prin participare la conducerea Statului. Țărănimea fiind însă extrem de radicală, jocul cu dânsa devine periculos. Stabilitatea zlotului este baza stabilității regimului, de aceea nu este nevoie de experimentări, nici politice, nici economice.

„Noul guvern va da cu siguranță o lovitură politică de stânga și clasei muncitorești. Această lovitură înseamnă o luptă aprigă contra comunismului. În același timp se va încerca provocarea unei desbinări între muncitori și țărâșime.

„Crearea guvernului „de mână tare“ va înrăutăți situația internă, cerându-se luarea neîntârziată de hotărâri politice noi. Evenimentele din Polonia sunt urmărirea de întreaga presă mondială, această chestiune având o însemnătate deosebită“.

Presă elvețiană.

Referindu-se la schimbarea de guvern din Polonia, LA TRIBUNE DE GENÈVE din 20 Mai, după o amănunțită analiză a situației politice poloneze, scrie în concluzie:

„Orice s'ar întâmpla, această victorie a elementului militar va avea urmări simțitoare asupra politicii externe a Poloniei, a cărei conducere rămâne de altfel încredințată d-lui Beck. Ea va întări partizanii „egoismului sfânt“, care privesc cu bunăvoie spre Germania, căci persistă în atitudinea lor de neîncredere sistematică față de Rusia sovietică și care cred că țara lor este de acum destul de puternică pentru a se lipsi de ajutorul Societății Națiunilor. Din acest punct de vedere retragerea generalului Gorecki, deținătorul portofoliului comerțului și industriei, în guvernul precedent, care s'a pronunțat în diferite rânduri pentru întărirea alianței franco-polone și înlocuirea lui prin d. Adam Roman, unul din adepții apropierea cu Reich, sunt indicii semnificative“.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

ALEGERILE DIN BELGIA

Presă belgiană.

Comentând rezultatele alegerilor din cantoanele Eupen, Malmédy și Saint Vith, ziarul L'INDEPENDENCE BELGE scrie:

„Germanii au ordonat tuturor celor care se consideră ca aparținând Reichului să depună în urne buletine albe. Ei se laudau că vor determina pe 80 la sută din locuitorii celor trei cantoane să se pronunțe în modul acesta pentru Germania. Acest plebiscit sugerat de serviciile propagandei doctorului Goebbels a avut un sfârșit neplăcut pentru germani.

„In cele trei cantoane, 9.225 alegători au votat pentru partidele belgiene și au dovedit categoric că refuză să asculte de injoncțiunile Berlinului. Totalul buletinelor albe este de 8.878.

„Aceasta este o manifestație din care doctorul Goebbels nu va putea scoate avantaje, cu toate eforturile Heimatbundului și ale poliției secrete germane“.

La rândul său, LE SOIR, constată că în cantonul Malmédy, frontul german Heimattreue nu înregistrează nici cel mai mic progres.

Presă franceză.

Comentând rezultatele alegerilor din Belgia, ziarele din 25 Mai subliniază că succesele partidelor de dreapta și în special ale frontiştilor flamanzi se datoresc în bună parte unci propagande care dispunea de mijloace financiare extraordinare.

„Unul din aspectele cele mai curioase ale acestor alegeri, scrie LE JOURNAL, este ceea ce s'a întâmplat în cantoanele eliberate. Aci propaganda hitleristă a dat roade. Politica nazistă s'a desfășurat cu atât mai larg cu cât în acest regat liber al Belgiei toate părerile, oricare ar fi, au îngăduința să se exprime fără nicio constrângere.

„In Eupen și Malmédy, propagandiștii național-socialiști au sfătuit pe alegători să voteze cu buletine albe, pentru ca alegerile să capete caracterul unui plebiscit pentru sau contra Germaniei. In consecință, în Eupen s'a înregistrat un mare procent de buletine albe. In Malmédy însă și în satele din imediata apropiere a frontierei Reichului, alegătorii n'au dat ascultare acestui îndemn și au dat dovadă de reconfortantă fidelitate față de guvernul belgian“.

Ziarele din 26 Mai continuă să comenteze cu foarte mult interes rezultatul alegerilor din Belgia.

L'ERE NOUVELLE subliniază faptul că populația și-a exprimat nemulțumirea, sprijinind partidele extreme, pe rezistenți și pe comuniști.

LE JOURNAL publică o convorbire a corespondentului său cu d. Degrelle, șeful partidului rezist. Vorbind despre raporturile franco-germane, d. Degrelle a înțeles:

„Ce ați spune dacă într'o bună zi un om de stat belgian și-ar asuma sarcina de mediator între Franța și Germania?“.

Presa germană.

Alegerile din Belgia au preocupat cu interes presa germană, în ajunul lor, făcându-se variate comentarii și considerații.

Astfel, BERLINER BÖRSEN ZEITUNG din 21 Mai într'un articol scrie între altele:

„Alegerile belgiene s'au desfășurat întotdeauna într'o atmosferă mai calmă, de mai multă stăpânire, fiindcă în Belgia, spre deosebire de alte țări, în lupta electorală se dă și pe principii de guvernare, nu numai pe deșertăciuni demagogice.

„Ceea ce s'ar putea întâmpla în împrejurările politice de azi, este o ușoară deplasare spre stânga, influențată de eurentul franco-spaniol, și atunci conducerea guvernului va reveni d-lui Vanderwelde“.

BERLINER TAGEBLATT din 24 Mai vorbind de alegerile din Belgia, scrie:

„Partidul catolic belgian e singurul care e îngrijorat de rezultatul alegerilor, fiind convins că stânga va triumfa din cauza influenței alegerilor franceze.

„Totuși deosebirile nu vor fi prea mari între parlamentul precedent și cel nou, fiindcă alegătorul belgian e ceva mai prudent decât cel francez și de asemenea dacă în locul d-lui van Zeeland va urma d. Vanderwelde, deosebirea nu e prea mare, mai ales că d. Zeeland va intra și în guvernul socialist“.

BERLINER TAGEBLATT din 25 Mai, anunțând rezultatul alegerilor parlamentare din Belgia, scrie:

„Catoicii au pierdut 16 locuri, socialiștii 3, liberalii 1, în favoarea rexiștilor, care au obținut dintr'odată 21 de locuri, iar naționaliștii flamanzi au câștigat 8 și comuniștii 6. Din aceste cifre se desprinde o înclinare spre stânga, însă nu așa de primejdioasă ca aceea din Franța, însă cu o contrapondere puternică de dreapta.

„Această deplasare de putere va îngădui totuși socialiștilor să-și asigure majoritatea parlamentară și să dea un guvern destul de puternic.

BERLINER BÖRSEN ZEITUNG din 25 Mai scrie că: „rezultatul alegerilor belgiene permite să se aleacă un guvern pe baza vechii coaliții socialistă-catolică-liberală, cu tot succesul de debut al rexiștilor“.

GERMANIA din 25 și 26 Mai comentează alegerile din Belgia și scrie între altele:

„Succesul rexiștilor d-lui Degrelle pentru debutul lor în politica belgiană prin obținerea dintr'odată a 21 de mandate este, fără îndoială, un succes extraordinar, care impresionează, dar mai ales influențează viața politică belgiană.

„Fără să aibă puterea de a participa la guvernare, care va rămâne tot în mâinile stângerii, mai ales că și comuniștii au dobândit un spor de mandate, totuși succesul rexiștilor vine ca un duș rece și ca un răspuns dat alegătorilor francezi. Belgia a ținut să arate că împrejurările de azi ale Europei nu se poate îngădui o prea mare întărire a stângerii, ei societatea burgheză se cere apărată“.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

PROBLEME EUROPENE

POLITICA EXTERNĂ A POLONIEI

KURJER WARSZAWSKI din 23 Mai publică un articol al profesorului Stronski, în care acesta arată că eforturile Poloniei în vederea formării unui bloc al Statelor din Nord și Sud, n'au dat rezultate.

„Relațiunile dintre Statele baltice și Uniunea Sovietelor, adăogă „Kurjer Warszawski“, împiedecă alcătuirea acestui bloc la Nord. La Sud raporturile dintre Polonia și Mica Înțelegere, constitue, de asemeni, o piedică, deoarece relațiunile polono-maghiare nu pot trezi entuziasm nu numai la Praga, dar nici la București.

„Origine, continuă ziarul, visează o destrămare a Micii Înțelegeri, adică o părăsire a Cehoslovaciei de către România și Iugoslavia, precum și de către sprijinul Franței și Uniunii Sovietice, ar trebui să-și deschidă ochii mai bine asupra realității.

„Recenta conferință a Micii Înțelegeri la Belgrad a arătat încă odată deplina solidaritate a acestei grupări. În același timp s'a anunțat vizita la București, cu prilejul aniversării dela 8 Iunie, a președintelui Beneș și a Principelui Regent Paul“.

În concluzie, profesorul Stronski scrie, că s'ar putea ca ideea utopică a unui bloc Nord-Sud, cuprinzând Europa centrală și răsăriteană, să ispitească multe fantezii ezuberante; un lucru este însă sigur, că în realitate dincolo de propriile noastre frontiere nu i se alătură nici Nordul, nici Sudul.

SITUAȚIA INTERNĂ ȘI EXTERNĂ A CEHOSLOVACIEI

În cadrul unei „Anchete în Europa Centrală“, LE FIGARO din 20, 21, 22 și 23 Mai, consacră sub semnătura d-lui Wladimăr d'Ormeron, patru articole consecutive Cehoslovaciei, atât din punct de vedere al structurii sale interne, cât și cu privire la situația ei politică internațională.

Redăm în esență aprecierile ziaristului francez:

„Cehoslovacia sunt perfect clar văzători față de primejdiile care clocotesc în Europa, perfect conștienți de eventualitățile care se pot produce și perfect informați în toate privințele asupra semnificației loviturii germane dela 7 Martie. Ei știu că totul se leagă în Europa și că nu există un rise cehoslovac izolat, tot astfel cum nu există un rise belgian, sau un rise polonez. Soarta Cehoslovaciei este în funcție de aceea a Europei.

„Vom avea poate un războiu general, nu însă un războiu germano-cehoslovac, căci primul foc tras contra Cehoslovaciei ar deslănțui ipso facto, o învălmășeală a întregului continent. Cehoslovacii sunt pătrunși de această certitudine și au de o mie de ori dreptate, ea fiind însăși realitatea.

„Astfel problema războiului sau a păcii, sau mai exact, problema pericolului german, nu se înfățișează în ochii Cehoslovaciei ca o problemă particulară, ei ca o problemă generală.

„Impresiile pe care le culegem în Cehoslovacia, ne îmbărbătează. Pentru trei motive. Întâiu pentrucă această țară a realizat progrese extraordinare în decurs de 15 ani.

„Cehoslovacia s'a naționalizat în bunul înțeles al cuvântului. Ea a muncit cu îndârjire pentru a atinge acest scop. Este surprinzător de a vedea cum această țară, unde totul urma a fi organizat, viața națională, viața politică, administrația și economia. Și care nu era omogenă, a reușit totuși, în acest scurt timp să învingă toate greutățile, să rezolve atâtea probleme complexe și să-și afirme personalitatea.

„Praga este simbolul acestei reînvieri. Acest oraș care avea 300.000 de locuitori în 1918, numără astăzi aproape un milion.

Mi se va obiecta, o știu, minoritatea germană și mișcarea Henlein. Nu este nicio îndoială că această problemă există și că a luat de un an o dezvoltare importantă. Ideile național-socialiste s'au infiltrat pe ici, pe colo în Cehoslovacia. Un lucru însă este cert: germanii din Cehoslovacia pot măsura foleasele care le trag, trăind într-o țară unde există libertatea de expresie și a votului. În partidul muncitoresc nazist, un „Henlein“ aparținând unei minorități străine, ar fi fost de mult redus la tăcere.

„O altă impresie îmbucurătoare pe care o resimțim în Cehoslovacia, este buna funcționare a democrației. Dar mai există și un admirabil simț național, care se manifestă îndată ce interesele mari ale țării sunt în joc.

„Atunci certurile se potolese și partidele de guvernământ formează bloc.

„Faptul s'a dovedit cu prilejul alegerii d-lui Beneš la președinția Republicii, alegere care a început într-o atmosferă de intrigi și care s'a terminat printr-un triumf aproape unanim.

„Coaliția politică care guvernează și care cuprinde socialiști, populiști (catolici), cehi, populiști (catolici) slovaci, și agrariani, asociază de fapt stânga și dreapta, reducând la minimum lupta istovitoare a partidelor. Dar trebuie să o spunem în cinstea socialiștilor cehoslovaci, că ei sunt înainte de toate oameni de guvernământ. Când se prezintă o lege ca aceea a prelungirii pe doi ani a serviciului militar, sau privitoare la apărarea națională, ea este votată în cel mai scurt timp.

„La noi, în unele cercuri, Cehoslovacia este reprezentată ca o fortăreață înaintată a Sovietelor în Europa. Numeroși germani întrețin această părere și se găsește francezii destul de lipsiți de judecată pentru a cădea în cursă. Sunt oameni care își închipue că între guvernele dela Moscova și dela Praga, există tot felul de legături misterioase și că U. R. S. S. dispune de Cehoslovacia după placul ei.

„De sigur, între cehi și ruși au existat veșnic afinități. Trebuie însă să ne ferim de exagerări. Este adevărat că o apropiere s'a operat între Cehoslovacia și U. R. S. S., când aceasta speriată de primejdia hitleristă, a hotărât bruse să răstoarne în întregime politica ei externă, revenind la Geneva și devenind campioana principiilor conservatoare pe planul diplomatic.

„Imediat Cehoslovacia a văzut folosul pe care-l putea trage din această schimbare totală de atitudine. În caz de conflict european, a putea conta pe concursul rus, este un avantaj de netăgăduit pentru Statele Micii-Înțelegeri și mai ales pentru Cehoslovacia, care trebuie să se ferească de Germania și de Ungaria, fără a fi sigură de buna voință a Poloniei.

„Nu există, prin urmare, nicio orbire cehoslovacă față de U. R. S. S., dimpotrivă. Și dacă Cehoslovacia poate

duce în toată liniștea o politică de apropiere diplomatică cu Sovietele, este că, pe terenul comunist, ea știe să se apere cu o mână de fier.

„Ceea ce isbește mai ales la conducătorii cehoslovaci, este realismul și înțelepciunea lor. Situați la o răscruce a Europei, între Germania, Polonia, U. R. S. S. și Europa dunăreană, ei sunt ținuți de a fi clar-văzători și de a calcula exactitate.

„Această stăpânire de sine se constată în actuala atitudine a cehilor față de Austria. Cehoslovacia se simte destul de tare, pentru a nu mai avea a se teme de starea de spirit care domnea odinioară în Austria. Avem chiar sentimentul că o oarecare solidaritate a țărilor aparținând Europei Centrale, se manifestă din ce în ce mai mult în Cehoslovacia. De pe acum influența Cehoslovaciei se exercită în modul cel mai inteligent și util în chestiunea austriacă. Ea își dă bine seama de interesele care comandă orânduirea unei politici defensive și constructive între diversele State devotate ordinii în acest colț al Europei. Adică ea vede în același timp, interesul pe care l-ar avea aceste State de a practica o asemenea politică în înțelegere cu Italia.

„Între Praga și Roma se constată numeroase indicii de destindere.

„Față de Polonia, Cehoslovacia se află într-o poziție destul de delicată, căci raporturile polono-cehe, sunt străbătute de o lungă serie de certuri și de neînțelegeri. Totuși Praga s'a arătat totdeauna dornică de a deferi litigiile înaintea unui tribunal de arbitragiu. Se observă de altfel o ușoară îmbunătățire a relațiilor diplomatice a celor două țări.

„Mai este oare nevoie de a vorbi de situația Franței în Cehoslovacia? Franța rămâne marea prietenă, marea aliată, cea care se îndreaptă toate privirile.

„În definitiv, revin din Cehoslovacia cu o impresie cât se poate de bună, convins fiind că pacea nu va fi amenințată în Europa Centrală decât în măsura în care sistemul defensiv existent va îngădui această amenințare. Franța are de jucat în această apărare un rol hotărâtor. Aceasta înseamnă a spune, că ea asumă răspunderile esențiale.

„Partida a cărei miză este pacea și care a primit o lovitură serioasă la 7 Martie, e departe de a fi pierdută. Depinde însă de ținuta noastră internă și prin urmare de influența noastră externă — căci totul se leagă — ea ea să fie câștigată“.

ATMOSFERA POLITICĂ DIN BAZINUL DUNĂREAN

Intr'un articol intitulat „Lupta pentru Europa Centrală“, ziarul PRAVDA din 23 Mai arată că în basinul dunărean și în Europa Centrală s'au ciocnit interesele Germaniei și Italiei, relevând valoarea poziției ferme a Micii Înțelegeri și a Antantei Balcanice, față de problema Anchlussului și a restaurării Habsburgilor în Austria, și apoi trecând la examinarea poziției Germaniei și a Angliei față de aceste probleme, scrie:

„Nu este exclus ca intensificarea acțiunii de pregătire a Anchlussului, întreprinsă de fascismul german, să fi fost o consecință a încrederii pe care o are Germania în sensul că Anglia va privi pasiv o anexare a Austriei de către Germania. Mai mult, Germania fascistă se bazează probabil pe credința că o activizare a influenței politice și economice a Germaniei în Europa Centrală și Sud-Estică corespunde intereselor Angliei, deoarece contribuie la slăbirea Italiei, care va fi silită astfel să arate mai multă bunăvoință atunci când va fi vorba de asigurarea intereselor britanice în Abisinia.

„Deocamdată însă nu putem încă afirma că Anglia s'ar fi hotărât să protejeze expansiunea Germaniei în spre Sud-Est și în special să grăbească realizarea An-schlussului. Mai sigur este că Anglia va încerca să lovească în Italia nu pe calea de protejare directă a An-schlussului, ci prin sustragerea Austriei și, posibil, a Ungariei, de sub influența Italiei fasciste.

„Totul dovedește, conchide ziarul PRAVDA, că niciodată încă situațiunea politică din Europa Centrală și Sud-Estică n'a prezentat atâtea simptome de conflicte armate ca acum. Cauza principală a măririi pericolului de războiu în această parte a Europei, încărcate de explozibile, este faptul că nici până azi țările interesate la menținerea păcii n'au reușit să prevină atât agresiunea cât și succesul agresorului. Războiul italo-abisinian a avut drept urmare înăsprirea situației din Europa și a înlesnit acțiunea agresivă a fascismului german.

„Denunțarea tratatului dela Locarno de către Germania a fost o cauză directă a măririi pericolului de războiu în Europa“.

LA LIBERTÉ din 18 Mai sub titlul: „Dela Austria la Mediterana“, scrie:

„In fața elementelor unei transformațiuni virtuale în Europa Centrală și Orientală există elemente statice, locale și externe. Elementele locale sunt reprezentate de către Mica Înțelegere,—Iugoslavia, România, Cehoslovacia—care apără statu-quo stabilit de către tratate și este chiar ostilă oricărei schimbări a regimului intern al Austriei și al Ungariei. Acțiunea Micii Înțelegeri este prelungită și amplificată de către aceea a Înțelegerii Balcanice, care adaugă celor trei state componente Grecia și Turcia.

„In ceea ce privește elementele externe ale stabilizării, ele se reduc la sprijinul pe care Franța îl dă Micii Înțelegeri, factor al politicii sale defensive a păcii și temerilor Angliei, preocupată înainte de toate să evite o sdruncinare ale cărei ultime consecințe nu le cunoaștem, dar care ar avea mai întâiu drept efect de a rupe echilibrul atât de greu de atins.

„Problema Europei Centrale consistă deci în a ști care din aceste două tendințe va prevala“.

CHESTIUNI MONDIALE

POLITICA EXTERNĂ A MAREI BRITANII

PRAVDA din 19 Mai se ocupă într'un articol de politica externă a Mării Britanii și constată lipsa de unitate dintre punctele de vedere ale principalilor partide politice engleze asupra orientării externe a Angliei, spunând între altele:

„Se poate spune fără exagerare că puterea seculară a Britaniei este în pericol de a fi sdruncinată în însăși temeliiile ei. Anglia este cel mai mare imperiu colonial. Oricine ar fi vrut să prade, nu poate să nu-și îndrepte privirile spre acest uriaș centru de depozitare a prăzii eventuale. Exemplul Italiei poate să devie foarte ispititor de urmat, Germania a și ridicat chestiunea coloniilor. Fantazia imperialiștilor japonezi a început să plutească deasupra continentelor.

„Toate acestea pun politica britanică în fața unor probleme cu totul noi și extrem de dificile, silind-o să caute căi și metode noi, care în situația de azi nu sunt ușor de găsit.

„La aceasta se adaugă și două momente în politica internă a Angliei. Pe de o parte problema dominiilor capătă un caracter din ce în ce mai complicat. In timp ce partizanii izolării Angliei, care cer ca Anglia să se închidă în carapacea imperiului său, urmăresc în numele interesului imperiului desființarea Societății Națiunilor, dominiile (sau cel puțin unele din ele) vor să vadă Liga Națiunilor consolidată. Ele caută noi garanții ale securității lor pe măsură ce contează tot mai puțin pe puterea armată a Angliei“.

„Divergențe și mai considerabile se nasc însă în Anglia din cauza situației din interiorul țării. Masele cele mai largi din Anglia, în primul rând muncitorii, și într'o bună măsură masele burgheze se declară hotărât pentru pace și, într'un grad considerabil, pentru apărarea activă și reală a păcii împotriva celor care uneltesc contra ei. O parte din conservatorii englezi este dispusă să ia în considerare împrejurarea aceasta. Sunt acei conservatori care consideră ca imposibil un refuz al Angliei de a spri-

jini Societatea Națiunilor și care neagă faptul slăbirii Ligii. Grupările cele mai influente din partidul conservator privesc însă atitudinea de neîncredere a maselor numai ca un element care turbură sistemul tradițional al politicii britanice.

„Cele expuse ne explică acea lipsă de solidaritate, de unitate și stabilitate care caracterizează astăzi mentalitatea cereurilor conducătoare din această mare țară.

„In ultimul timp, cercurile oficiale britanice cedează pare-se tot mai mult în fața presiunii exercitate de adversarii sistemului securității colective și arată o vădită dispoziție de a amâna hotărârile lor“.

„Politica externă a Angliei, ca și însăși pozițiunea internațională a ei, au intrat într'o fază critică, încheie PRAVDA“.

SITUAȚIA DIN EXTREMUL ORIENT

DAILY HERALD din 22 Mai aduce știrea că încordarea internațională din extremul orient s'a mărit în ultimul timp.

Spune că guvernul chinez a trimis instrucțiuni ambasadorului său din Tokio, spre a protesta cu energie împotriva hotărârii guvernului japonez de a mări forțele militare din China nordică, dela 1.500 oameni la 10.000.

Mai află că concomitent cu mișcările de trupe japoneze în China nordică, ministerul de externe al Statelor Unite a dat o declarație reafirmând sprijinul american al tratatului celor 9 puteri prin care se garantează integritatea și independența Chinei.

MANCHESTER GUARDIAN din 24 Mai publică un editorial intitulat: „Japonia și China“, care este un studiu al situației din extremul orient, față de „tendința de expansiune a Japoniei pe toate tărâmurile, — militar, politic și economic — oricând și oriunde are posibilitatea s'o facă, nelăsându-se stingherită de nicio împrejurare, fie de ordin intern sau extern“.

NEGOCIERILE NAVALE ANGLO-SOVIETICE

Intr'un articol din IZVESTIA, cu data de 24 Mai, Radek comentează negocierile navale anglo-sovietice. D-sa subliniază distrugerea aproape completă a vechei flote rusești în urma războiului mondial, intervenția Statelor străine, precum și creșterea constantă a înaintărilor navale ale altor țări, în legătură cu eșecul conferinței navale dela Londra.

„U. R. S. S., scrie Radek, a fost obligată să-și reconstruiască flota pentru a o face capabilă să protejeze teritoriul rus împotriva flotelor crescânde ale unor puteri care susțineau în mod deschis construirea unei flote puternice pentru a lupta contra Sovietelor.

„Totuși, U. R. S. S., a acceptat propunerea guvernului englez de a începe negocieri în privința limitării calitative a flotelor în construcție și pentru stabilirea dimensiunilor și tonajelor vaselor de linie, a crucișetoarelor, precum și în ce privește calibrul artileriei de pe bordul lor.

„Se înțelege că consimțământul guvernului sovietic depinde de consimțământul Germaniei, de a încheia cu Anglia un acord naval analog.

„A doua rezervă a U. R. S. S. se referă la Extremul Orient. O parte considerabilă din forțele navale japoneze este concentrată în mările care sealdă litoralul sovietic din Extremul Orient. U. R. S. S. vrea să încheie un acord cu Japonia în privința limitării înarmărilor navale. Totuși un asemenea acord nu există încă. Iată de ce U. R. S. S. nu poate să se lege întru nimic nici în ce privește chestiunea limitării calitative a vaselor sale din Extremul Orient, nici în ce privește chestiunea informațiilor de dat asupra forțelor sale navale care se află în apele Extremului Orient, atâta timp cât nu reușește să încheie cu Japonia acordul respectiv.

„O asemenea atitudine a Sovietelor, încheie Radek, nu trebuie cătuși de puțin să împiedece încheierea unui acord asupra limitării calitative a înarmărilor navale din Europa, căci este limpede că flota sovietică din Extremul Orient nu poate influența echilibrul forțelor navale din mările europene.

„Dacă Sovietele nu vor în Extremul Orient să se lege prin acorduri privitoare la flota din Extremul Orient, aceasta este o urmare directă a faptului că Japonia a de-

nunțat acordul dela Washington, a părăsit lucrările conferinței navale dela Londra și și-a deslegat astfel mâinile în domeniul înarmărilor navale“.

INARMĂRILE NAVALE ALE MAREI BRITANII ȘI ALE STATELOR UNITE

Ziarul PRAVDA, în numărul său din 20 Mai, relevă faptul că Statele Unite ale Americii au consimțit la mărirea flotei engleze și exprimă părerea că în schimb Statele Unite vor face totul pentru ca principiul egalității, în ceea ce privește înarmările navale, să fie respectat.

„Astfel se conturează tot mai mult, conchide ziarul, noile pregătiri de războiu; se începe o nouă cursă de înarmări, provocată de Statele imperialiste, care au pășit deja sau se pregătesc să pășească pe calea agresiunii“.

PRODUCȚIA MONDIALĂ A CEREALELOR

MORNING POST din 19 Mai reproduce o statistică a producției grâului și a altor cereale publicată de Comitetul Imperial Economic, din care reiese că recolta viitoare de grâu a Imperiului Britanic va fi sub 17.000.000 tone. Tot în același articol scoate în evidență faptul că în perioada dela 1928—1935, U. R. S. S. și-a mărit în mod considerabil producția grâului, a orzului și a ovăzului, înlocuind prin aceasta Statele Unite, care până acum erau cel mai mare producător al acestor produse.

DATORIILE DE RĂZBOIU

Ziarul PARIS-MIDI din 27 Mai publică un articol în care arată că în cercurile politice se vorbește tot mai mult de o eventuală reluare a negocierilor cu Statele Unite în privința datorilor de războiu.

Ziarul adaugă că părerea aceasta pare a se explica prin inițiativele luate de d. Blum, față de America, atât în discursul său dela American Club cât și în cuvântarea sa la radio.

Ziarul adaugă că dacă s'ar dovedi necesitatea unor negocieri, nu este exclus ca acestea să nu fie duse pe cale oficială, ci să se facă apel la relații de ordin personal, care și în trecut au ușurat adesea asemenea schimburi de vederi.